

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

www.pardestimes.com

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ.ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ

VOL- 8 No. 185 January 22, 2014

E-mail : info@pardestimes.com

Ph.: 510-938-7771,

Fax- 510-740-3520

ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਹੋਵੇਗੀ

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 17 ਹੋਰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸ਼੍ਰਾਪਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮੁਆਫ਼ੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਥੇੜਾ ਕਰਨ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਥੇੜੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਚੇਰੀਆਂ ਅਦਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਚੰਦਨ ਦੇ ਤਸਕਰ ਵੀਰੀਪੱਧਨ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਣੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ 15 ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਦੀਆਂ ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਕੀਜ਼ੇਫਰਨੇਅ ਜਿਹੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਥੇੜੇ 'ਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਸਜ਼ਾ-ਏ-ਮੌਤ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਹਿਮ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਥੇੜੇ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਘੜੀਆਂ, ਚੀਨ ਜਸ਼ਟਿਸ ਪੀ. ਸਦਾਸਿਵਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਰੱਖਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣੂੰ ਚਾਹੀਦਾ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-

ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਾਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਥੇੜੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਚੇਰੀਆਂ ਅਦਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸੁਖਗੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਮਰ ਕੈਦ 'ਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਬਾਰੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ 2013 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਜਸ਼ਟਿਸ ਜੀ.ਐਸ. ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਜੇ. ਮੁੱਖਪਾਧਿਆਏ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਹਿਸਤਪਸੰਦ ਨੂੰ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ 'ਚ ਬਦਲਵਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸ਼ਟਿਸ ਪੀ. ਸਦਾਸਿਵਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਅਸੀਂ ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਭੁੱਲਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ-ਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸਾਰੇ ਟਾਡਾ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਥੇੜੇ 'ਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ... ਸਾਡਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਬੇਵਜੂਨੀ ਦੇਰੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਟਾਡਾ ਅਧੀਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।"

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਨਾਨਕਸਰ ਵਾਲੇ) ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੁੰਸਰਾ ਦੇ ਗ੍ਰਾਹਿ ਵਿਖੇ ਪਧਾਰੇ (ਤਸਵੀਰਾਂ ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਸਫ਼ਰ 11 ਤੇ ਦੇਖੋ)

A-1 INTERIOR DECORATION INC.
BEST PRICES IN THE BAY AREA
FREE Estimates
KITCHEN CABINETS
GRANITE COUNTERTOPS
SINKS & FAUCETS
HARDWOOD & LAMINATE FLOORS
DOORS AND WINDOWS
REMODLING & NEW CONSTRUCTION
CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555
Visit our showroom NOW!!!
3165 ARDEN ROAD, HAYWARD CA- 94545

See me today and get the discounts and service you deserve

Gurbinder S Mavi
Insurance Lic# 0F22244
Bus: 650-326-0660, Cell : 408-829-6284
988 El Monte Ave Mountain View, CA 94040
Like a Good Neighbor, State Farm is There www.gmavi.com
State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

MAC REAL ESTATE SERVICES
(Real Estate & Mortgage Co)
Your Commercial/
Business Broker
Refinance your jumbo loan up
to \$2.5 Million with us
kandola@macloans.net
BRE 01800662 NMLS 347022 Co NMLS 1133016
550 N. Palora Ave, Suite A Yuba City CA 95991

Ranjit Kandola
Broker/Owner
530-755-1130

Allstate You're in good hands.
Avninder Singh
Insurance Specialist, CA Lic. # 0822501
Auto • Home • Life • Health • Business • Commercial
PH.(510) 441-7490
Toll free (877) 441-7490
30042 MISSION BLVD. SUITE 221 HAYWARD, CA 94544

AUTOBAHN Body & Paint
Specializing in Convenience & Quality
ਭੋਟਿਂਗ ਅਤੇ ਪੋਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ
Baghel Singh Jaswal
Ph: (650) 966-1840, Fax: (650) 966-1023
www.autobahnbodypaint.com
778 Yuba Drive, Mountain View, CA 94041

ਜਸਪਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ
ਰਾਫ਼ਿਲੀ ਸਟੋਅ, ਬੱਚਾ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਡਿਪੋਰਟੇਸ਼ਨ,
ਵਿਆਹ, ਐਚ ਵਨ, ਐਲ ਵਨ, ਲੇਬਰ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਫ਼ਤਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦਫ਼ਤਰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਦਫ਼ਤਰ
44790 S.Grimmer Blvd. # 204 37-18-73rd St, Ste401 2945 W.Capitol Ave. West
Fremont, CA 94538 Jackson Height, NY 11372 Sacramento CA 95691
510-657-6444 718-533-8444 916-372-4448

Kash FABRICS
Bridal Boutique
* EXCLUSIVE DESIGNER LEHNGAS, SAREES
* PUNJABI & MASKALI SUITS
* CUSTOM PRESSURE STONE JEWELLERY
Gurjot Kaur Dhugga, Kashmir Singh Dhugga
email : Kashfabrics@gmail.com web : www.Kashfabrics.com
510-538-1138 | 29576 Mission Blvd, Hayward, CA 94544

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ

ਹੋਇ ਇਕੱਤਰ ਮਿਲੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ, ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਕਰੋ ਲਿਵ ਲਾਇ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਤੇ ਸਪੋਰਟਰਾਂ ਨੂੰ
ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਗਾਮੀ 9 ਮਾਰਚ 2014 ਨੂੰ ਗੁਰੂ
ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵੋਟਰਾਂ ਤੇ ਸਪੋਰਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ
ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਬਣੀ, ਉਹ ਆਪੇ ਆਪਣੀ
ਵੋਟ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹਰੇਕ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ
ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ
ਤੱਕ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸੱਜਣ ਮੈਂਬਰ
ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ 7
ਕਾਊਂਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ
ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸ. ਸੁਦੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ
510-372-5061

ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

ਸ. ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ
(510) 755-2132

Bay Area Sikh Alliance (California)

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

(510) 755-2132

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਚੋਣਾ

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਵਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ

26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸੱਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਫਰੀਮਾਂਟ- ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਵਲੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਫਰੀਮਾਂਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਵੇਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਏਕ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੌਮ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਤੇ ਪੈਸਾ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਮੰਤਰ ਦੀ ਪਾਪਤੀ ਲਈ 2012 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਧਿਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛੱਡਤ ਛਾਇਆ ਹੋਠ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰਮਤਾ ਕਰਕੇ 5 ਸਿੱਖ ਚੁਣ ਲਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਉਹੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਚ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੁਰੂਘਰ ਅੰਦਰ ਇਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨਹੀਂ ਸੰਦੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਤੁਹਾਨਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਤਕਰਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਵੀ

ਸਧਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧੀਆ ਦੰਗ ਨਾਲ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਉਹ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਿਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਲਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਵੀ ਹੋਗਾ ਪਰ ਹਾਂਹੀਨੇ 5-6 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਚੰਜੇ ਫੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਆਉ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਹੋਰ ਠੋਸ ਅਤੇ ਮਜਬੂਤ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜ ਕਰੀਏ।

ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੱਖ

ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਸਮੁਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ 'ਹੋਇ ਇਕੜ੍ਹ ਮਿਲਹੁ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰਿ ਕਰਹੁ ਲਿਵ ਲਾਇ' ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰਮਤਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਦੇ ਬੇਲੋਤੇ ਸਰਮਾਏ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ, ਆਪਸੀ ਨਫਰਤ, ਦਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਈਰਖਾ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਮੁਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਮਤੇ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਾਲੀ ਵਿਚ ਸਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ 31 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕ ਅਤੇ ਦੋ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਗਤ ਲਈ ਐਤਵਾਰ ਮਿਤੀ 26 ਜਨਵਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਮੈਂਬਰ ਆਕੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲਾ ਸਥਦਾ ਹੈ।

ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦਾ ਧਰਨਾ ਖਤਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਨਜ਼ੀਵ ਜੰਗ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਮਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੈਬਿਨੀਟ ਦਾ ਧਰਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਖੁਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ।

ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਮਾਲਵਿਆ ਨਗਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਅਤੇ ਪਹਾੜ ਗੰਜ ਦੇ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਇੰਚਾਰਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਲਵਿਆ ਨਗਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਅਤੇ ਪਹਾੜ ਗੰਜ ਦੇ ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ. ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਪੁਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਭੇਜ ਕੇ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨ ਲਈ ਹੈ। ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਜਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਧਰਨੇ ਦੇ ਚੱਲਦੇ 2 ਦਿਨ ਬੰਦ ਰਹੇ। ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦਾ ਧਰਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਪੁਲਸ ਨੇ 'ਅਪ' ਸਮਰਥਕਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਲਾਠੀਚਾਰਜ

ਪੁਲਸ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ 'ਤੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਿੱਸਕ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੇ ਧਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁਰ੍ਹਚਣ ਲਈ ਬੈਰੀਕੇਡ ਨੂੰ ਤੱਤ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇਕੱਠੇ 'ਅਪ' ਸਮਰਥਕ ਰੇਲ ਭਵਨ ਕੋਲ ਧਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਗੁੱਸਾਏ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਤੋਤ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 200-300 ਸਮਰਥਕ ਧਰਨੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪਥਰਾਅ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੀ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਅਪ' ਦੇ ਲਗਭਗ 200-300 ਸੋਇਮ ਸੇਵੀ ਰੇਲ ਭਵਨ ਕੋਲ ਪੁਰ੍ਹਚ ਗਏ, ਭੀਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗਤ ਗਏ। 'ਅਪ' ਦਾ ਇਕ ਵਰਕਰ ਜਥੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਐਂਬਲੈਸ਼ਨ 'ਚ ਚੜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। 'ਅਪ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਸੰਜੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਸ 'ਤੇ ਵਰਸਦੇ ਹੋਏ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ, ਸਾਡੇ ਕਈ ਸੋਇਮ ਸੇਵੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ।' ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ (ਪੀ. ਏ. ਸੀ.) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਸੋਇਮ ਸੇਵੀ ਜਥੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਸੀ ਸੋਇਮ ਸੇਵੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੀ ਐਚ ਜੀ ਅਕੈਡਮੀ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦੇ ਪਰਬੀਪਕੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਤਿਰਲੋਕ ਸਿੱਖ ਸੰਗ੍ਰਹੀ ਦੇ ਬੇਵਖਤੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ- (ਰਿਪੋਰਟ ਪਰਮਜਿੰਤ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ) - ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੱਖ ਚੀਮਾਂ, ਜਗਰੂਪ ਸਿੱਖ ਚੀਮਾਂ, ਜਾਂਜ਼ਿਦਰਪਾਲ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰਾਸਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੇਰ ਸਿੱਖ, ਜਾਂਤਿਦਰਪਾਲ ਸਿੱਖ ਮਾਨ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੱਖ ਥੈਹਿਰਾ, ਜੇਦੈਚੀਪ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧ ਨਾਗੀ, ਸਖਿਮਿਦਰ ਸਿੱਖ ਸਰੋਣੇ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੱਖ ਸੇਰਗਿਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੱਖ ਕਲੇਰ, ਲਖਬੀਰ ਸਿੱਖ ਮੱਲੀ, ਬਲਬੀਰ ਸਿੱਖ ਭੰਵਰਾ ਨੇ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰ ਵਿਖੇ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਆਉ ਆਪਾਂ ਸਾ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਯੋਸਤ ਦੀ ਫਸਲ

ਚਰਨਜੀਤ ਭੁਲਰ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਪੋਸਤ ਦੀ ਬੰਪਰ ਫਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੁੱਕੀ ਨਾਲ ਲੱਦੇ ਟਰੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਕੇਮਾਂਤਰੀ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਪੰਜਾਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਧਰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਭੁੱਕੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਅਫੀਮ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਮਾਲਵਾ ਪੰਥੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਭੁੱਕੀ ਅਤੇ ਅਫੀਮ ਰਵਾਇਤੀ ਨਸ਼ੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੜਾਂ ਦੀ ਬਰਕਤ ਹੀ ਖੋਲ ਲਈ ਹੈ। ਸਮੈਕ, ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਕੋਕੀਨ ਵਰਗੇ ਆਧੁਨਿਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨਿਗਲ ਲਈ ਹੈ। ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਇਸ ਕਾਲੇ ਧੰਨੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਹੋਂਦ ਰੰਗ ਲਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕਾਲੇ ਧੰਨੇ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਨੇ ਮਹਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਫਿੱਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ।

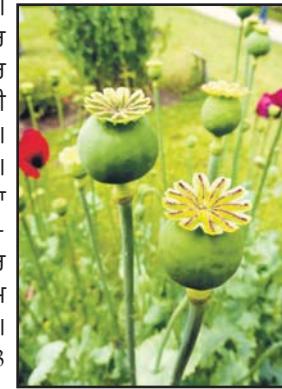
ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਰਮਿਟ ਬਣਦੇ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 30 ਜੂਨ 1959 ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਫੀਮ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਟਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਪੰਜ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਗਰਾਮ ਤਕ ਅਫੀਮ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਅਫੀਮ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਸਨ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਫੀਮ ਦੇ ਪਰਮਿਟ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਮਿਟ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬਚੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਪੁੱਤ-ਪੋਤੇ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਤੋਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫੀਮ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਫੀਮ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਟਾ ਵੀ ਹੁਣ ਘੱਟ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਗਰੋ ਕੇਂਦਰੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਬਿਉਰੋ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੇ 12 ਅਕਤੂਬਰ 1979 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਅਮਲੀਆਂ ਲਈ ਅਫੀਮ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਰਮਿਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਸਿਨਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੋੜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਫੀਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਸੂਬਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੰਨੀ ਖੇਤੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵੱਡੇ ਪੈਸਤ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤਥਾਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਹੀ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਸਿਨਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੋੜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਫੀਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੋ ਸਕੇ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2001 ਅਤੇ 2004 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਇਉਂ ਹੀ ਉਤਰਾਖੰਡ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2010 ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਲ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2004 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਜੁਆਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਲਕ ਲਈ ਅਫੀਮ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਤਿੰਨ ਸੂਬੇ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਭੁੱਕੀ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਠੋਕੇ ਖੋਲ੍ਹ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੱਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਠੇਕਿਆਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਮੇਲਾ ਲੱਗਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਫੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਉਰੋ ਅਫ਼ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅਫੀਮ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਅਫੀਮ ਦੀ ਲੋੜ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਮੰਗ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਤਰੱਗ ਕੰਟਰੋਲਰ ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਐਸਟੀਮੇਟ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਵੱਡੇ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਫੀਮ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਦਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਣਾ ਕੇਂਦਰੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਬਿਉਰੋ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਫੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਲਈ ਸਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਹਨ। ਐਨ ਡੀ ਪੀ ਐਸ ਐਕਟ 1985 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ ਪਿੱਛੇ ਤੈਆ ਮਾਤਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਅਫੀਮ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਫੀਮ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ 53 ਕਿਲੋ ਅਤੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕ-ਟੇਅਰ 46 ਕਿਲੋ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਨਿਸਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਪੈਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਵੱਡੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਫੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਘਪਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਐਨ ਡੀ ਪੀ-ਐਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਅਫੀਮ ਦੀ ਫਿਰਾਵਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਖੇਤੀ ਹੋਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਵੀ ਅਫੀਮ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਨੂੰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾਜਾਇਜ਼ ਖੇਤੀ 'ਤੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਇਮੇਜਰੀ ਰਾਹੀਂ ਨਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਅਫੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਫੀਮ ਵਿੱਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੋਤੂ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਫੀਮ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਗਤ ਲਈ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਚਿੰਡੀਗੜ੍ਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬਿਸ਼ਨੇਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਹਿਮਾਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਫੀਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਫੀਮ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੰਨੀ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਇਸ ਮੁਲਕ 'ਚੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਨੇਪਾਲ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਵੀ ਅਫੀਮ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਬਾ ਅਫੀਮ ਦੀ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਖੇਤੀ ਹੋਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੇਪਾਲ ਵੀ ਅਫੀਮ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਵਾਲੇ ਫਿਰ ਵੀ ਬਚ ਨਿਕਲੇ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹਾਜੂੰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਵਾਈ ਮੌਕੇ ਬਹੁਤ ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੋਸਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਜੂੰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਪੋਸਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਹੋਣੇ ਅਮਲੀ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤੇ। ਤਸਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫਿਰ ਵੀ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਵੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਖਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਦੀ ਰੋਕਬਾਮ ਵਾਸਤੇ ਇਕਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਵੀ ਹ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਖੁਦ ਨੂੰ 'ਆਮ ਆਦਮੀ' ਕਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸ਼ਨ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ

ਦੇਵੀ ਚੇਰੀਅਨ

ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਅੱਜਕਲ ਖੁਦ ਨੂੰ 'ਆਮ ਆਦਮੀ' ਕਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸ਼ਨ ਖਬਰ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੌਂਹਾਂ 'ਚ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ 'ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ' ਨੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰੀ ਦਿੱਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਖੰਡੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲਣ ਵਾਂਗ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਦਲਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਹੋਦ ਬਚਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਾਧਨੀ ਵਿਚ ਦਲਾਲਾਂ ਅਤੇ ਜੁਗਾਡ਼ਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਸੰਤਾ ਦੇ ਗਲਿਆਰਿਆਂ 'ਚ ਵੀ ਧੋਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਜਿੱਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ 'ਸੰਪਰਕ' ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਡਰਾਇੰਗਰਮ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਘੁੰਮੰਡੀ ਗੱਪਬਾਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨ ਪਾਰ ਕਰ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਫੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਗੱਤੇ ਹੋਏ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਮਚੇ। 'ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ' ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹੋ ਲੋਕ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ 'ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ' ਸਨ।

ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਥੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਸਾਰੀ ਕਾਰ, ਸਾਦੇ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਸਾਦੇ ਲਾਈਡ ਸਟਾਈਲ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਮਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਦਾ 'ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ' ਅਧੁਨਿਕ ਇੱਧੋਰਿਟਿਡ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਪ੍ਰਿਮੰਚਾ ਹੈ, ਮਹਿੰਗੇ ਹੋਟਲਾਂ 'ਚ ਖਾਣਾ ਖਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਉਡਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਗੱਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਐਸੋ-ਆਰਮ ਵਾਲੀ ਜੀਵਨਸੈਲੀ ਦੀ ਚਿੱਤਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ 'ਫਾਈਵ ਸਟਾਰ ਛੂਟੀਆਂ' ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮਹਿੰਗੇ ਯੰਤਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨੇਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਿੱਨੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੂਲ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰ/ਧਨਾਦ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਲਾਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦਾ ਅਗਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਦੇਖ ਕੇ ਤੀਜੇ ਮੌਰਚੇ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਮੌਦੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੱਤਾਵਾਂ ਕੁਝ ਘਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਚੋਣਾਂ ਤਕ ਤਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀ ਹੀ ਰਹੇਗੀ। ਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਲੰਬ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਚ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਹੁਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਨਿਰਾਸਾ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ।

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਫਸਰਸਾਹੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨਤੰਤਰ, ਸਿਆਸਤਦਾਨ 90 ਵੀਂ ਸਾਲ ਤਕ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅੱਧਖੜ੍ਹ ਉਸਰ ਦੇ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕ, ਸਾਰੇ ਕਿਸੇ ਅਣਹੋਣੀ ਤੋਂ ਡਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਹ ਕੋਈ ਲੁਕੀ-ਛਿਪੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਦੌਲਤ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਹਿਤਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਿਰਫ ਟੈਕਸ ਆਫ਼ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਐਨ. ਆਰ. ਆਈ. ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਪਾਰੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਿੱਸਟ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਭਿੱਸਟ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਇਦ ਭਿੱਸਟ ਬਣਨ ਲਈ ਮੌਕੇ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਨਾ ਪੈਸਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਕੱਈ ਹੱਦ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਣੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਦਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਚ ਹੀ ਲੋਗੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਸ਼ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੇਖਕੀਨੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਜਾਂ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ, ਕੋਈ

ਵੀ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋ ਪੈਸਾ ਬਟੋਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਦ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਖੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦੇ ਵਰਕਰ ਜੁਝਾਰੂ ਤੇਵਰਾਂ 'ਚ ਹਨ। ਆਖਿਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ 15 ਸਾਲ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ 10 ਸਾਲ ਉਹ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਸਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਤਾਬਤ-ਤੋਤ ਹਮਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹਾਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਜੂਦਾ ਭਿੱਸਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ-ਸਕਤੀ ਵੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਹੀ ਪੁਰਾਣੀ ਚਾਪਲੂਸੀ ਵਾਲਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਬੱਕੇ-ਟੂਟੇ ਲੋਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰੇ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਮੀਨ ਨਾਲ ਜੂਤੇ ਵਰਕਰ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆਏ ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਵਰਕਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਸੰਨ੍ਹ ਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤਕ ਉਖਾਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਝ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਿੱਲੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦੋਕਿ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਹਮੇਸਾ ਵਾਂਗ ਸੰਗਠਿਤ ਅਤੇ ਸਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਹੋਰੇਕ ਹਾਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਅਸਲ 'ਚ ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਚੁੱਝੋਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਹੈਰਾਤੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤਕ ਉਖਾਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀਟ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀਟ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਉਤਰਾਂ ਦੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਟ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਜੇਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸੀਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੱਥ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਜੋ ਧਰਨਾ ਲਗਾਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਹਾਲਾਂਕਿ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਖੁਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਸਭ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰੇ ਦਰਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਡਿੱਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਉਂ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ, ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਫਿਲਹਾਲ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਦਿੱਲੀ ਇਕ ਅਰਧ-ਸੂਬਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸੂਬੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਉਤੇ ਸਿੱਧਾ ਕੰਟਰੋਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਦਾਮਨੀ ਅਤੇ ਸੱਕੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਤਰੰਤ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਧਰਨੇ ਲਗਾਉਣਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸ਼ੋਭਦਾ, ਉਹ ਵੀ ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੱਜਕਲੁ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀ ਤੋਂ ਲਭੇ ਕਰਨ
ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ
ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਪੂਰਾ ਟਿੱਲ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ
ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੋਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਉਤੇ ਦਬਾਅ
ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਪਾ ਰਿਹਾ। ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਨਿਰਦੋਸ਼
ਹਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਮਗਲਰ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਹੀ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜਾਂਚ ਵਿਚ
ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਮਜ਼ੀਠੀਆ
ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਗ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਕਿਸੇ ਨਿਰਪੱਖ
ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮਗਲਿੰਗ
ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਵਲਗਣਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗੁਆਚਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ
ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ
ਇਕੱਠਿਆਂ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

**Balbir Singh M.A.
Editor in Chief & Publisher
e-mail: bsma54@gmail.com**

Tel : 510-938-7771. Fax 510-740-352

**Ranjit Kandola ,Managing Editor
Cell : 530-315-1020, Yuba City**

Buta Ram Joshi Staff Reporter Fresno 559-803-0055

**Web designed www.pardestimes.com
by Aman Bansil 510-589-2245**

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before , Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਰਿਓੜੀਆਂ ਵੀਡਲ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਰੁੱਧ ਕਦੋਂ ਵਪੇਰੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ?

Sinder Singh Pasiana

(Advocate)
Email -
sindersingh2009@gmail.com
(91-86991-19745 M)

ਕਰੀਬੀ ਕਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੇ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ
ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜ਼ੀਠੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।
ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਮਲੁਕਾ ਤੇ ਪਸੂ ਪਲਣ ਮੰਤਰੀ
ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਰਣੀਕੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ
ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਿਤੇ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ
ਜੜੀਸ਼ਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ
ਰਣੀਕੇ ਤੋਂ ਤਾਂ ਅਸਤੀਫਾ ਹੀ ਲੈ ਲਿਆ
ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ
ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਕਲੀਨ
ਚਿਟ' ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ
ਮਜ਼ੀਠੀਆ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੁਸਕਰੀ ਦੇ
ਕਾਰੀਆਂ ਹੋ ਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੱਧੇ 'ਤੇ

ਕਾਇਤ ਦਸ ਲਗ ਤਾ ਉਸ ਦ ਧਰੈ ਚ
ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਮੈਦਾਨ
'ਚ ਨਿੱਤਰ ਪਈ।
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਉਪ ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਾਲਕਾਰ,
ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਸੁਭੇਯ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ,
ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਡਸਾ
ਆਦਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਪਟਾਈਕਰਨ ਦੇ
ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ
ਵੱਡੀ ਆਫ਼ਤ ਆ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ
ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਡਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ
ਬਾਦਲਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿਚ ਪੈਮਾਨਾ ਹੋਰ ਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਲਈ
ਪੈਮਾਨੇ ਹੋਰ ਹਨ।

ਦੇਵਣਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀ ਸਥਕ ਸਿੱਖਿਆ

- वर्तन धार्य

ਦੇਵਯਾਨੀ ਖੋਬਰਾਗੜੇ ਕਾਂਡ 'ਤੇ ਉਠਿਆ ਤੁਢਾਂ
ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸਾ ਨਿੱਕਲ
ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਵਕਤ ਅ
ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੰਦੁਰਾਗੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ
ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ? ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ
'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਸਾ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ
ਉਦੋਂ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨੌਕਰਾਈ ਸੰਗੀਤਾ ਰਿਚਰਡਾ
ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਵਯਾਨੀ ਦਾ ਪੱਖ ਲਿਆ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਬਹੁਤ
ਲੋਕ ਦੇਵਯਾਨੀ ਦੀ ਗਿਫ਼ਤਾਰੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ
ਕਾਫੀ ਗੁਸੇ 'ਚ ਸਨ ਪਰ ਕੀ ਦੇਵਯਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ
ਰਿਚਰਡਸ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਾਲ
ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਦਿਲੀਲਾਂ ਹਨ? ਜੇ ਨਹੋਂ
ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਨਿਰਪੱਖਤ
ਅਧਣਾਉਣਾ ਕੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੀਕ ਨਾ ਹੁੰਦਾ? ਆਖਿਖ
ਦੋਵੇਂ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਤਾਂ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਸੱਕ ਵੈਂ
ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਸਮਾਜਿਕ ਹੈਸੀਅਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੈਸਲਾਕੰਨ ਗੱਲ
ਹੈ। ਸਿਆਸਤਾਨਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਦੇਵਯਾਨੀ ਦੀ
ਜਾਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਸੰਗੀਤਾ ਰਿਚਰਡਸ
ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦੇਵਯਾਨੀ ਖੋਬਰਾਗੜੇ
ਇਸਾਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਫਿਰ ਸਾਡੀਆਂ ਹਮਦਰਦੀ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾ ਹੁੰਦੀਆਂ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ
ਜੇਕਰ 'ਹਾਂ' ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਪੱਖਤ
ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਸਥਕ ਸਾਡੇ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ
ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਈ ਭਾਰਤੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਰ
ਘਰੇਲੂ ਨੌਕਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ 'ਚ ਫਿਸਿਆ
ਹੋਵੇ। 2010 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ
ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ
ਕਿ ਅਸੀਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਮਰੀਕੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟੋ-
ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ
ਹੋਰਾਂਦੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ
ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ ਕਈ ਦਾਕਿਆ
ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਮਰੀਕੀਆਂ

ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਦੇਵਯਾਨੀ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਿਆ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਮਨਸਰਜੀ ਵਾਲੇ ਵਤੀਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸ ਆਫ਼ਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤਾਂ ਦੇਵੇਗੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਭਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਦਬਾਰਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਸਬਕ ਵਿਖੇ ਤੱਤੁੰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ। 'ਟਾਈਪ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ' ਨਾਲ 18 ਦਸੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰਾਮ ਸਕੱਤਰ ਨਿਸਲ ਬਿਸਵਾਲ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੱਤਬਰ 'ਚ ਲਿਖਤੀ ਤੱਤੁੰ 'ਭਾਰਤੀ ਦੁਤਘਰ ਨੂੰ ਅਗਾਊ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦੇਵਯਾਨੀ ਵਿਹੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਨਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਕਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਦੋਂ ਦੇਵਯਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਟਾਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੈਂ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਡੈਵਿਲ'ਜ਼ ਐਡਵੋਕੇਟ) 12.1.2014) ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਧੁ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ? ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਚਿਤਾਵਨੀ 'ਚ ਕਿਸੇ ਫੌਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਿਸਵਾਲ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਨੂੰ ਛਾਣੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਸਵਾਲ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਨਿਕਲਣ ਦਿੱਤਾ? ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ? ਹੁਣ ਦੇਵਯਾਨੀ ਕਾਂਡ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਇਸ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਹੱਥ ਲੱਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮੇਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇ 'ਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਕਬਿਤ ਸਹਲਤਾਂ

ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੁਰੂ ਹੋਈ। ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ
ਇਹ ਕੰਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ
ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਲੋਤ ਤੋਂ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਅਮਰੀਕਨ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਬਦਲੇ ਦੀ
ਕਾਰਵਾਈ' ਕਾਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਰਖ ਤੋਂ ਕੁਝ
ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਸਖ਼ਤ ਸੀ। 'ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਨੇ
ਅਮਰੀਕੀ ਰੱਵੱਡੀਏ ਨੂੰ 'ਅਕਲਮੰਦੀ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ
ਅਤੇ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਤਿਆਗ' ਕਿਹਾ ਹੈ।
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਇਕ ਚੌਥਾ ਸਬਕ
ਵੀ ਲੈਣ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ
ਬਾਰੇ ਮੰਤਰਾਲੇ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ
ਸਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਵਕਤ
(ਟਾਈਮਿੰਗ) ਵੀ ਦਲੀਲਪਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਖੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ
ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਾਉਣ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਲੈਣਾ
ਚਾਹੀਦਾ। ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਖੀਰ 'ਚ ਇਕ ਸਬਕ ਵਿਰੋਧੀ
ਧਿਰ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਯਾਸ਼ਵੰਤ ਸਿਨ੍ਹਾ
ਨੇ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ
ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਇਸ ਰਿਲਿੰਗ ਦੇ
ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ
ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ
ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਰੱਵੱਡੀਆ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹੰਕਾਰ
ਭਰਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ 'ਚੋਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ
ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਘਟੀਆ ਰੁਚਾਨਾਂ ਦੀ ਬੁ
ਵੀ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਯਾਸਵੰਤ ਸਿਨ੍ਹਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬੇਵਕੂਫੀ
ਭਰਿਆ ਜ਼ਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇਗੀ। ਬਿਨਾਂ
ਸੋਚੋ-ਸਮਝੋ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਇੱਨੀ ਕੀਮਤ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ।

ਸ ਹਰਕੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਕਹਿਲ
559-323-1640

ਅਲੋਚ ਹੈ ਰਹੀਆਂ ਖੁਰਾਕਾਂ

ਗਰਮ ਗਰਮ ਰੋਟੀ ਦੇ ਛੋਟੇ
ਛੋਟੇ ਟੁਕੜੇ ਬਣਾ ਕੇ, ਵਿਚ
ਘਿਓ ਤੇ ਸੱਕਰ ਰਲਾ ਕੇ
ਕੁਟ ਕੇ ਇੱਕਜਾਨ ਕੀਤੇ
ਖਾਣ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਚੁਰੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਚੁਰੀ ਦੌਸ਼ੀ
ਘਿਓ ਨਾਲ ਕੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਚੁਰੀ
ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਆਮ ਹਿੱਸਾ

ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਰ ਘਰ ਕੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ
ਮਨਭਾਉਂਦੀ ਖੁਰਾਕ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਚੁਰੀ ਸੀ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ

ਲੋਰੀਆਂ ਵੀ ਚੁਰੀ ਦੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ-
ਕਾਕਾ ਆਵੇ ਹੋਟੀਓਂ
ਗੁਰ ਕੱਢਾਂ ਪੱਤੇਓਂ
ਮੱਖਣ ਰੁੱਖਾਂ ਭਤੋਲੇ
ਚੁਰੀ ਕੁੱਟਾਂ ਓਹਲੇ

ਦੁੱਧ ਮਲਾਈਆਂ ਸਾਡੇ ਕਾਕੇ ਨੂੰ
ਛਿਟੀਆਂ ਛਿਟੀਆਂ ਕੋਕੇ ਨੂੰ
ਘਿਓ ਦੀ ਚੁਰੀ ਸਾਡੇ ਕਾਕੇ ਨੂੰ
ਸੁੱਕੇ ਟੁੱਕਰ ਕਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਕਲ ਪਤ੍ਰਦੇ ਬੱਚੇ
ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੁਰੀ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।
ਪਹਿਲਾਂ ਸਫਰ ਪੈਦਲ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰਾਹ ਵਿਚ ਖਾਣ ਲਈ
ਵੀ ਆਮ ਚੁਰੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਦੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।
ਦੁੱਧ ਵੇਚਣਾ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾੜਾ ਗਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ

ਲਈ ਜਿਨਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਦੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਂ
ਪੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਰਿਤਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਘਿਓ
ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਚੁਰੀ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਖੁਰਾਕ ਸੀ,
ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਘਿਓ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਛੋਟੀ ਕੁੱਟੀ
ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਚੁਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਟੀਆਂ
ਪਕਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰੋਟੀਆਂ ਦੇ ਫਿਰ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ
ਟੁਕੜੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਘਿਓ ਤੇ
ਸੱਕਰ ਪਾ ਕੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਮਸਲਣ ਤੋਂ ਘਿਓ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਿੰਨੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ
ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਸ, ਬਣ ਗਈ ਚੁਰੀ, ਪਹਿਲੇ ਜਦ ਬਾਜ਼ਰੇ
ਦੀ ਫਸਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਜ਼ਰੇ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ
ਚੁਰੀ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਜਦ ਮੱਕੀ ਤੇ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਫਸਲਾਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ, ਫਿਰ ਮੱਕੀ ਤੇ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ
ਚੁਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਗੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਆਦਲੀ ਚੁਰੀ ਬਾਜ਼ਰੇ ਤੇ
ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਚੁਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਗੇ। ਸਭ ਤੋਂ

ਸੁਆਦਲੀ ਚੁਰੀ ਬਾਜ਼ਰੇ ਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਬਣਦੀ
ਹੈ। ਇਸ ਚੁਰੀ ਵਿਚ ਘਿਓ ਦੀ ਖਪਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਆਦਲੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਖੰਡ
ਆਉਣ ਤੇ ਫਿਰ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਖੰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਚੁਰੀ
ਕੁੱਟਣ ਲਗੇ।

ਹੁਣ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚੁਰੀ ਘੱਟ ਹੀ ਖਾ ਕੇ ਰਾਜੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਚੁਰੀ ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਖੁਰਾਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਘੱਟ ਹੀ ਕੁੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਕ ਸੱਥ ਤੇ ਖੁਰਾਕੀ

ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਖੁਰਾਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਚੁਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਲੋਹੜੀ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ

ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਫਾਘਣ ਤੋਂ ਘਿਓ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ
ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਪਾਥੀਆਂ ਮੰਗਦੇ
ਸਨ। ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀਰ ਦੇ ਮੰਗਣੇ,
ਵਿਆਹ, ਵੀਰ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਦੇ ਚਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ
ਹੁੰਦਾ ਸੀ-

ਹੁੱਲੇ ਨੀ ਸਹੀਓ ਹੁੱਲੇ
ਦੇ ਬੇਰੀ ਪੱਤਰ ਝੁੱਲੇ
ਦੇ ਝੁੱਲ ਪਈਆਂ ਖਜੂਰਾਂ
ਖਜੂਰੀ ਝੁਠੇ ਟੰਗਣਾ

ਮੌਰੈ ਵੀਰ ਦਾ ਹੋਇਆ ਮੰਗਣਾ

ਮੇਰੇ ਵੀਰ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਨਿੱਕੀ

ਘਿਓ ਖਾਂਦੀ ਚੁਰੀ ਕੁੱਟੀ

ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਚੁਰੀ ਭਰਦੀ ਬਾਲ

ਵਹੁਟੀ ਬਹੇ ਨਾਣਾਂ ਨਾਲ।

ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਬੇਡੀ ਮੀਂਹਾਂ ਤੇ
ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਹੀ ਚਲਦੇ ਸਨ।
ਤੁੱਖੀ ਮਿਸੀ ਰੋਟੀ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਧੀ ਆਪਣੇ
ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਿਸਤਾ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਵਾਲੇ
ਗੱਭਰ ਨਾਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ -

ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਧੀ

ਦੇਵੀਂ ਨਾ ਬਾਬਲਾ

ਪਾਡੇ ਪੁੱਤ ਬਬੇਰੇ

ਆਪ ਤਾਂ ਖਾਵਾਂ ਰੁੱਖੀ ਮਿਸੀ

ਮੈਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਚੁਰੀ

ਵੇ ਘਰ ਪਾਡੇ ਦੇ

ਐਸ ਬਾਬਲਾ ਪੁਰੀ।

ਕੁੱਤੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਸੁਹਾਗ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਘੱਡੀਆਂ। ਕਈ ਘੱਡੀਆਂ ਵਿਚ
ਜੰਨ ਚੜ੍ਹਨ ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਬੁੰਗ ਦੋ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਦਾ ਸੋਹਣਾ
ਵਰਣਨ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਦੋ ਸੰਸਕਾਰ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਦੱਸਣ
ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿੱਕੀ ਨਿੱਕੀ ਬੁੰਦੀ

ਟਿਕਿਆਂ ਮੀਂਹ ਵੇ ਵਰ੍ਹੇ

ਦਾਦੀ ਬੁਲਾਵੇ

ਨਿੱਕਿਆ ਆਉ ਘਰੋਂ।

ਚੁਰੀ ਦਾ ਛੰਨਾ

ਤੌਰੇ ਅੱਗੇ ਧਰੇ

ਚੁਰੀ ਦਾ ਛੰਨਾ

ਮੈਰੇ ਨਿੱਕਤਾ ਖਾਵੇ

ਪੀਲੀ ਪੀਲੀ ਦਾਲ

ਤੇਰੀ ਘੱਡੀ ਚਰੇ

ਕਈ ਵਾਰ ਪਹਿਲੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੁੱਤੀਆਂ ਦੇ

ਬਾਹਮਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਠੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ-

ਕੁੱਤਮਾਂ ਦਾ ਬਾਹਮਣ

ਬਤਾ ਹੀ ਲਾਲਚੀ

ਮੰਗਦਾ ਝੋਟੀ ਬੂਰੀ

ਵੇ ਤੂੰ ਸਵਾ ਰੁਪਈਆ ਲੈ ਲੈ ਵੇ

ਨਾਲ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਦੀ ਚੁਰੀ।

ਮਾਲਵੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਸਿੱਧੇ
ਸਾਦੇ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਾਝੇ ਵਾਲੇ ਜੇਤੇ ਤਰਾ। ਮਾਝੇ
ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਪਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ
ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮਾਝੇ ਦੀਆਂ ਮੁਟਿਆਂ ਮਾਲਵੇ ਦੀਆਂ

ਚੁਰੀ

ਮੁਟਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਤਿੱਖੀਆਂ
ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ
ਵੱਸ ਕਰਨ, ਆਪਣੇ ਮਗਰ
ਲਾਉਣ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ
ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ-
ਮਾਝੇ ਦੀਆਂ ਰੰਨਾਂ
ਕੁੱਟਦੀਆਂ ਚੁਰੀ ਦਾ ਛੰਨਾ
ਰੱਖਦੀਆਂ ਦਿਲ ਪਰਚ ਕੇ
ਰੱਖਦੀਆਂ ਜਾਦੂ ਪਾ ਕੇ

ਸਾਡੇ ਲੋਕ

ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਕਾਵਾਂ ਦਾ ਕਈ

ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਕਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਆਪਣੇ ਮਾਹੀ ਦਾ ਸੁੱਖ ਸੁਨੇਹਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਚੁਰੀ ਦਾ

ਲਾਲਚ ਦਿੰਦੀ ਹੈ-

ਚੁੰਝ ਤੇਰੀ ਵੀ ਕਲਿਆ ਕਾਵਾਂ

ਸੱਨੇ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹਾਮਾਂ

ਖਬਰਾਂ ਲਿਆ ਦੇਈਂ ਵੇ

ਤੈਨੂੰ ਘਿਓ ਦੀ ਚੁਰੀ ਪਾਮਾਂ

ਕੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਕਾਵਾਂ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ

ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਦੀ ਹੈ-

ਕਾਵਾਂ ਵੇ ਕਾਵਾਂ

ਤੈਨੂੰ ਚੁਰੀ ਕੁੱਟ ਪਾਵਾਂ

ਉਡ ਜਾਈ ਬਾਬਲ ਦੇਸ

</div

ਕਿਸਤ ਨੰਬਰ- 44

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ.

ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਾਤਾ ਪੰਜਾਬ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਸਵੀਰ ਤੋਂ ਓਹਲਾ ਕਿਉਂ?

ਪਿਛਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਤੋਂ ਸੱਜਾਂ ਮਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਨਾ ਕਿ ਇਕ ਫੁੜੇ ਤੋਂ ਤੋਤਨ ਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਉੱਤਰ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਹਾਂ-ਪੱਥੀ ਮਿਲਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਫੋਨ ਆਏ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਚੰਗਾ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ।

ਤੇ ਕਈ ਵੀਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਆਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਹਿੰਦੇ

ਹਨ, ਕਿਸੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਓ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾ ਕਥਨ! ਬੋਲੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੀ ਮਾਰਨੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਗਲਤ ਸੁਣ ਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਚੱਕਰ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਝਿੱਜ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਕਿ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅੱਜਕਲ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੱਚ ਨਾ ਕਿਨ੍ਹੇ ਕੁ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਜੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਤਕਰੀਬਨ 97 ਕੁ ਇਕ ਸੌ ਵਿਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨੀ ਇੱਧਰ ਨੂੰ ਤੁਰੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਕ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਇਉਂ ਪੀਲੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਲੀਆਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੈਪੇਟਾਈਸ ਬੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ

ਸੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਪੁੱਛਿਆ, ਕਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਅੰਕਲ ਜੀ ਸੈਂ ਕੁਝ ਬਿਸਾਰ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ਤੂੰ ਤੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਤੇਰੀ ਦਿੱਖ ਫੈਂਚਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਸੇਵਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਆਹ ਤੇਰੇ ਫੋਟਿਆਂ ਵਰਗੇ ਦੋ ਹੋਟੇ-ਕੋਟੇ ਦੋਸਤ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਤੋਂ 35 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ।

ਮੈਂ ਜੋ ਸਮਝਿਆ, ਉਹ ਇਹੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਫੋਟਿਆਂ ਵਰਗੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਦ ਫਰੱਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕੋਲੋਂ ਅੱਗੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬੱਚੇ ਛੋਟੀ ਅਕਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਭੈਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਕੇ 100 ਦੋ ਸੌ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਉਹ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸੇ ਡਰੰਗ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜਕੁ ਸਮੈਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਸੁਆਦ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਕਰਾ ਦਿਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਵਿਚ ਪਿਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਪਰ ਉਹ ਬੰਚਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਮਨ ਪਸੀਚਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਹ ਹੋ ਗੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉਦੋਂ ਮੇਰੇ ਹੋਰ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਸਮਝ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਪੰਜਾਬੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਇਕ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਫਿਤਿਆ

ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਚੋਰੀ ਫੜੀ ਗਈ ਤੇ ਉਸਦੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕੋਟਿਆਂ ਵਰਗੇ ਦੋਸਤ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਧਰੇ ਨਵੇਂ ਮੁਰਗੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਜਲੇ ਗਏ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਆਪ 25-26 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਦੋ-ਦੋ, ਚਾਰ-ਚਾਰ ਸੌ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਰਲੋ ਮੱਛੀ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉ ਕੇਂਦਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਇਆ ਘੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਸ਼ਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 7 ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬਾਰਡਰ ਤੇ ਕਰੋਤਾਂ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਡਰੰਗ ਫੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਲੱਗੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਮੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਪੈਕਟ ਫੜ ਕੇ ਲੰਘ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਪੁਲਿਸ, ਬੀ.ਐਫ. ਉਥੇ ਚੜੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਹੈ? ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਉਸਦੇ ਮੰਤਰੀ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਗਿੱਦਤ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ? ਮਾਪੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਾਂ-ਪਿਛ ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤੇ-ਕੁਪੁੱਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮਾਪੇ ਕੁਮਾਪੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮਾਪੇ-ਕੁਮਾਪੇ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਰ ਘਰ ਇਹ ਦੁੱਖ ਹੈ, ਕਲੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਮਾਂ-ਪਿਛ ਲਈ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਾਂ-ਪਿਛ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਔਲਾਦਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਇਹੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਬਣਨਗੇ, ਉਹੀ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਹੁਣ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਣ, ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੋਨੇਗੇ ਹੀ ਹਨੋਗੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਖੁਦ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਰ ਕਰ ਕਾ ਕੇ ਬਿਆਨ ਦੇਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਭ ਦੁਸਰੀ

ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਹੀ ਕਰਤੁਤਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੇੜਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਨੇ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਗੰਭੁਰੂ ਜੁਆਨ, ਨੌਜਵਾਨ ਹੁਣ ਟਾਂਵੇ ਹੀ ਦਿੱਸਣਗੇ। ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਬੱਸ ਅਮਲ ਨੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾ ਦੇਣੇ ਨੇ। ਕੌਣ ਫਿਰ ਨਾਅਰਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੇਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੇਰਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਭਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਗਤਿਆਂ ਨੇ ਸੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵੇਰਵੇ ਵੱਟ ਕੇ ਆਪ ਗਿੱਦਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਬਣ ਬੈਠਣਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਕਸੂਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਲਮ ਚੁੱਕ ਲਵੇ, ਲਿਖੋ ਹੋਰ ਲਿਖੋ, ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਕਰਤੁਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਬੋਲ ਪਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਪਾਈ ਹਿੱਕਲੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਾਹ ਸਕਣੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਜੰਜ਼ੀਰ ਵਿਚ ਫਿਰ ਜਕੜੇ ਜਾਵੇਗੀ।

ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਘਾਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹੀਭਲਾ ਮਾਰੋ। ਇਹ ਫੌਕੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨੀਆਂ, ਜਥੇਦਾਰੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਕੇ ਕਾਕੀਆਂ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਤ੍ਰੁਦੇ ਹਨ, ਨਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਖੁਗ-ਬੋਜ ਮਿਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਆਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਫੈਨ ਕਰਕੇ ਘਰੇ ਘਰੀ ਹੁੰਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਕਰ ਲਵੇ, ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਨੋਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦੇਸਣਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੇਲਾ ਲੰਘ ਜਾਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਫਰਾਹੇ ਨਾ ਲੈਂਦੇ ਫਿਰਨਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਰਸਾਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Balbir Singh M.A.
Tel : 510-938-7771

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ- ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਫਰੰਟੀਅਰ ਫੋਰਸ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰਨ ਲ ਮਹਿੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੰਧੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਕਿਸੇ

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ (ਨਾਨਕਸਰ ਵਾਲੇ) ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪਾਰੇ

ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਨਕਸਰ ਵਾਲੇ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਨਕਸਰ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਯੁਧ ਮੌਰਚੇ ਦੌਰਾਨ 1982 ਵਿਚ ਚਿੱਟਾ ਚੋਲਾ ਛਾਤੀ ਤੋਂ ਪਾਤਾ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਕਾਬ ਗੰਜ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ 7 ਗੋਲੀਆਂ ਖਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ

ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ, ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਧਰੀਮ ਕੌਸਲ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ (ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ) ਦੇ ਘਰ ਕੀਰਤਨ ਮੌਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸ. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਮੂਹ ਹੰਸਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਸੀਪਲ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ (ਪਿਤਾ ਜੀ), ਆਲਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੰਸਰਾ,

Preet Fabrics & Appliance

ਅਸੀਂ ਹੋਲਸੇਲ ਅਤੇ ਗੰਟੇਲ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਭਿਜਾਇਨਾਂ ਦੇ ਸੂਟ, ਜਿਊਲਰੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਨ, ਵਿਆਹ ਲਈ ਲਹਿੰਗੇ ਅਤੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਵਸਤੇ ਸ਼ੇਰਵਾਨੀ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਨਵੇਂ ਚਲੇ ਭਿਜਾਇਨਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡੇ ਕੱਲ ਕਲਗੀ, ਸਿਹਗਾ, ਚੁੜਾ, ਹਰ, ਜਾਗੇ, ਰੂਮਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES

5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538

TEL : **510-797-7111** FAX : 510-739-6350
(For More Info. Call Onkar)

APPLIANCES**WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!**

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

Cosmetic & Family Dentistry**UPPAL DENTAL CARE****50 % Discount for Cash Patients****INVISALIGN**
Start from \$ 2850 Off**Call for Details**
Straighten Teeth
Without Wires**FREE TEETH WHITENING WITH PAID EXAM,
X-RAY & CLEANING YOUR INSURANCE
USUALLY COVER THESE SERVICES**Charanjit S Uppal
D.D.S.

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Not Valid with
any other offer

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

1191 W Tennyson Rd. # 4,
Hayward. (CA) 94544
510-786-1780

1750 CLEAR LAKE AVE
Milpitas, CA 95035
408-942-4400

www.uppaldental.com

M.K Nijjar DDS

Ruchi Nijjar DDS

LASER DENTISTRY

NO SHOTS. NO DRILL. NO PAIN!

Esthetic Crowns, Bridges & Dentures
Teeth Whitening-Oral Surgery
Root Canal Treatments
Treatment & Prevention of Gum Disease

FAMILY DENTISTRY **COSMETIC DENTISTRY**

New Patients & Children Welcome

510-794-7058

(Across from Washington Hospital & Bart) 1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

www.drnijjar.com

Raja King of Sweets Now Presents

New Introducing Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

ਹੁਣ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਠਾਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ

• BHEL PAPDI CHAAT	• FALUDA KULFI
• GOL GAPPÉ (PANI PURI)	• KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE

31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587

Phone : (510) 489-9100

Moon Indian Cuisine**510-780-9233**

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਖਾਣਾ ਪੈਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ,
ਕੇਟਰਿੰਗ ਵੇਲੇ ਤੰਦੂਰ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੈ, ਕੇਟਰਿੰਗ ਵਾਸਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜੀ

- * 100 ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵੱਡੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਤੱਕ
- * ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੇਟਰਿੰਗ ਲਈ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਛੋਟ
- * ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਕੁੱਕ

Paul
510-978-7170**Fish Pakora**

ਮੱਛੀ ਪਕੋਂਡੇ ਬਣਾਉਣ
ਦੇ ਮਾਹਿਰ
ਲੱਭੁ, ਜਲੇਬੀ, ਬਰਢੀ,
ਗੁਲਾਬ ਜਾਮੁਨ ਤੇ
ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਮੌਕੇ ਸਭ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਠਿਆਈ
ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਪੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲੈ
ਸਕਦੇ ਹੋ।

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business

ਇੰਡੀਅਨ-ਫਿਜ਼ੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੁਝੀਨ

ਮੁਨ ਇੰਡੀਆਨ ਕੁਝੀਨ (ਹੇਵਰਡ)
600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812

www.moonindiancuisine.net

Bhogal Dental Group

Laser Treatment
Lumineers/Veneers
Dentures & Partials
Root Canals
Bad Breath
Cosmetic Dentistry
Crowns & Bridges
Tooth Extraction
Gum Treatment

Dr. Raja Bhogal

**37070 Newark Blvd, Suite C
Newark, CA 94560**

510-797-2840

drraja@rbhogaldds.com

**kulbir heer
510-304-7733**

"Health care reform"

**Free Enrollment Assistance.
Learn how Health Insurance will Effect
your Taxes Going Forward.**

**We are IRS "Enrolled Agents"
for income tax prep. assistance.**

Please Call

510-885-1040

**We are COVERED CA "Certified Enrolled
Counselors" for Health Insurance Assistance**

**Certified
Enrollment
Counselor**

**WE WAVE,
YOU SAVE!**

www.libertytax.com

1-866-871-1040

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

CST NO : 2031914-40

Fremont Office

**TRAVEL FOR LESS INC
39156 STATE STREET
FREMONT CA - 94538
510-791-330**

San Jose Office

**TRAVEL FOR LESS INC
2850 Quimby Rd, Suite 150
Sanjose Ca 95148
408-791-2600**

**BUY TRAVEL TICKETS
AT WHOLESALE PRICE**

**Open 7 days
a week**

Still searching seats for
December travel to
INDIA
Call us for special fares

**3RD TIME
IN A ROW**

**2011
BEST OF
FREMONT
AWARD**

Serving the Bay Area Since 1996

Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com

www.letsflyhome.com

**510.791.3300 (Fremont)
408.791.2600 (San Jose)
916.419.4323 (Sacramento)
559.892.0009 (Fresno)
661.829.4467 (Bakersfield)**

ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾਈ ਭ੍ਰਿਸਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ

• ਵਰਿਦਰ ਕਪੂਰ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਾਡੀ ਕਬਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਘੁਣ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕਈ ਮੁੰਹਾਂ ਵਾਲੇ ਦੈਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਕੇ ਵੱਸੋਂ ਚੌਨੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮੱਖਲੀ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬੋਡ ਪਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਕਾਰਜ ਪਾਲਿਕਾ, ਪੁਲਸ ਤੇ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਮਲਾਜ਼ਮ ਪ੍ਰਦ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀ ਫੈਲਲੀ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਉਦੋਂ ਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੈਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ 'ਚ ਕਾਰਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣੋਂ-ਹੁਣੋਂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਮਕੈਨਿਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਗਲੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਇਸ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਦੁਰਗਤੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਟਾਲ ਸਕਦੀ। ਤਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 2011 'ਚ ਜਦੋਂ ਅੰਨਾ ਹਜ਼ਾਰੇ ਦਿੱਲੀ 'ਚ ਭੁੱਕ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਲੋਕ-ਆਯੁਕਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਚਰਚਾ 'ਚ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਸਲ 'ਚ ਉਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਲੋਕ-ਆਯੁਕਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਦਰਜਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਆਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇਹ 'ਯੁਵਰਾਜ' ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਤਿਕਾਬਨੀ ਦੇ ਇਹ ਇਕ ਕੈਂਡੀ ਸੰਚਾਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਇਆਵਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਡ 'ਚ ਪਛਾੜਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਾਡੀ ਕਬਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦਾ ਘੁਣ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕਈ ਮੁੰਹਾਂ ਵਾਲੇ ਦੈਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾ ਕੇ ਵੱਸੋਂ ਚੌਨੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਉਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮੱਖਲੀ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਬੋਡ ਪਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਕਾਰਜ ਪਾਲਿਕਾ, ਪੁਲਸ ਤੇ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਮਲਾਜ਼ਮ ਪ੍ਰਦ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਦੀ ਫੈਲਲੀ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸ੍ਰਦਤੀ ਮੁੰਹਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਦਲੀ ਜਾਵੇ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 'ਅਪ' ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਰਦਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਹੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਖੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਭਿਸਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ 'ਚ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 'ਅਪ' ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਰਦਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਹੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਖੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਭਿਸਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ 'ਚ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 'ਅਪ'

ਸਮਰਥਨ ਦਾ ਮੁੰਹ ਚਿੜਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ।

ਐਨ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਟੀ. ਵੀ. 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗੱਪਬਾਜ਼ ਯੁਨੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ-ਆਯੁਕਤ ਵਲੋਂ ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੀ. ਐਸ. ਯੇਦੀਜੁਰੋਪਾ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਮੁੜ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਖਬਰ ਆ ਗਈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ

ਦੇ 2 ਸਭ ਤੋਂ ਬਦਨਾਮ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਡੀ. ਕੇ. ਸਿਵਕਮਾਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਘਪਲੇ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੁਜਾ ਰੋਸ਼ਨ ਬੇਗ ਜਮੀਨ ਹੱਡ੍ਹਪਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਖਬਰ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ 'ਰੀ-ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ' ਕਿਸ ਕੰਮ ਦੀ ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਧੂਤ ਚੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੂ. ਪੀ. ਏ. ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਜਿਥੇ ਲੋਕ-ਆਯੁਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ ਦਿਖਾਈ, ਉਥੇ ਹੀ ਹਣ ਇਹ ਕਈ ਹੋਰ ਕਬਿਤ ਭਿਸਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ 'ਚ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 'ਅਪ' ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਰਦਿੰਦ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਹੱਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਖੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਭਿਸਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਹਲ 'ਚ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ 'ਅਪ'

ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਵਿਧਿ-ਚਿਤੜੀ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ-ਮੋਹਰਾ ਸੰਵਾਰਨ ਲਈ ਜੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਉਮੀਦ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਦ ਉਹ ਤੁਫਾਨੀ ਰੁਕਾਵ ਨਾਲ ਵਿਧਦੇ ਆ ਰਹੇ ਮੌਦੀ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਧਿ-ਚਿਤੜੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਭਿਸਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲਾਂ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਢੁੱਧੂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁਣ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕ ਬੈਂਫਰਜ, ਐਚ. ਡੀ. ਡਬਲਯੂ. ਪਣੁੱਥੀ ਘਪਲੇ, 2-ਜੀ ਸਪੈਕਟਮ, ਕੋਲ-ਗੇਟ, ਆਦਰਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਘਪਲੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਲੰਮੀ ਹੈ ਪਰ ਸਾਡਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਦ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਹੀ ਉਤੇ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਹਤਰ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਈ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਸੰਕਟਮੋਚਕ ਬਣਨਗੇ।

ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਅਣਕਿਆਸਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ

ਭਾਗ ਜਗਾਉਣ ਦੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਲੀ 'ਚ 'ਆਪ' ਦੀ ਘੱਟਾਂਗਣਤੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਮਾਇਤ ਦੇਣ ਦੇ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੌਣ ਮੁਹਿਮ ਦੀ ਕਮਾਨ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਰਹੇਗਾ?

ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ 'ਯੁਵਰਾਜ' ਅਜੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ 5 ਵੇਂ ਦਾ ਹਾਕੇ 'ਚ ਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੌਦੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਹੀ ਸੂ. ਪੀ. ਏ. ਦਾ ਨੇਤਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਮੁਹਿਮ 'ਚ ਵੀ ਜਾਨ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਨਾ ਘਰ ਦੇ ਹਹਿ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ
510-377-4197

ਰਾਵੀਓਂ ਪਾਰ ਮੇਰੇ ਰਾਂਝਲ ਦਾ ਡੇਰਾ- 2

'ਇਤਕਾ ਬਕਾਮ ਹਲਾਲ'

ਕਿਸ਼ਤ
15ਵੀਂ

ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਇਕ
ਪੰਡਤਾਂ ਦਾ ਘਰ ਸੀ।
ਇਕ ਸੀ ਉਹਦੀ ਕੜੀ।
ਉਸ ਕੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਪੰਡਤਾਂ

ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੈ ਭਲਾਂ ਇਹ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਕਿ
ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਕੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ।
ਹੋਣਾ ਹੀ ਸੀ। ਚਲੋ ਥੈਰ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕੜੀ ਆਪਣੇ
ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਮੁੜ ਕੇ ਉਹੋ ਗੱਲ, ਉਹ ਭਾਈ
ਜੇ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਚਲੋ
ਛੱਡੇ ਪਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਸਰਧਾਂ ਦੇ ਦਿਨ
ਆ ਗਏ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਕਿ ਸਰਧਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਪੰਡਤਾਂ
ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖੁਆਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਾਇਦ ਹੁਣ ਵੀ ਲੋਕ ਕਰਦੇ
ਹੋਣ- ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਥੈਰ ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸਰਧਾਂ
ਖਾਣੇ ਵੀ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੰਦ ਘਸਾਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਾਲ ਰੋਟੀ, ਥੀਰ, ਪੂੜੇ ਖੁਆਈ ਤੇ
ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਵੀ ਦਿਓ। ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਪੈਸੇ ਰੱਖ ਫਿਰ ਰੋਟੀ ਛੱਡ
ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਖਾ ਪੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਬਤਾ ਸਾਨੂੰ
ਸਮਯਾਇਆ ਕਿ ਭਾਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੋ। ਅਸੀਂ
ਹਾਂ ਜੀ ਹਾਂ ਜੀ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਗੱਲ ਇਹੋ ਹੋਈ ਕਿ
ਪੰਚਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸਿਰ ਮੱਖੇ, ਪਰਨਾਲਾ ਉਥੇ ਦਾ ਉਥੇ। ਅੱਜ
ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਐਨਾ ਲੋਕ ਰੋਜ਼
ਖਾਂਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਣ। ਪਰ ਧੰਨ ਨੇ ਭਾਈ
ਪੰਡਤ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਐਨੇ ਪੂੜੀਆਂ, ਥੀਰ, ਕੜਾਹ ਖਾ ਕੇ ਵਿੱਡ
ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰ ਕੇ ਖਾਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਅੱਛਾ ਭਾਈ ਦੰਦ ਘਸਾਈ ਦੀ
ਦੱਢਣਾ ਥਾਲੀ 'ਚ ਰੱਖ ਦਿਓ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਫਿਰ ਆਵਾਂਗੇ।

ਥੈਰ ਕੜੀ ਦੀ ਸੱਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਬਹੁ, ਤੇਰਾ
ਸੁਹਰਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸਰਧਾਂ ਖਾਣ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਤੂੰ
ਇੱਝ ਕਰ ਉਹਦੇ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਮੰਜਾ ਬਿਸਤਰਾ ਵਿੜਾ ਕੇ ਰੱਖੀਂ,
ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਤ ਕੇ ਮਸਾਂ ਘਰ ਪੁੰਹੁੰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਬਹੁ
ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਘਰ ਆਈ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੋਗੀ ਹੈਰਾਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ।
ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੱਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਬਾਪੂ ਹੋਰੀ ਘਰ ਤੱਕ ਆ
ਜਾਣਗੇ। ਸੱਸ ਬੋਲੀ ਲੈ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਕੱਟੇ ਵਰਗ ਪਿਆ ਹੈ।
ਬਹੁ ਕਹਿੰਦੀ ਅੱਛਾ ਬੇਬੇ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹੋ।
ਸੱਸ ਕਹਿੰਦੀ ਉਹ ਕਿਵੇਂ? ਬਹੁ ਕਹਿੰਦੀ ਲੈ ਬੇਬੇ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ
ਮੰਜਾ ਉਥੇ ਭੇਜ ਦਈ ਦਾ ਏ, ਜਿਥੇ ਬਾਪੂ ਸਰਧਾਂ ਖਾਣ ਗਿਆ
ਹੋਣੈ। ਬੱਸ ਉਥੇਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਐਨਾ ਖਾ
ਕੇ ਕਿਹਡਾ ਤੁਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੰਦ ਘਸਾਈ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜੇਤਾ ਆਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ
ਇਕ ਜਿਗਰੀ ਦੋਸਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਲਾਨਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸਮਾਗਮ
ਵਿਚ ਇਕ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਨ-ਏ-ਖਸ਼ੂਸੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ
ਗਲਤੀ ਕਰ ਲਈ। ਨਾ ਮੈਂ ਐਵੇਂ ਲਿਖ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਗਲਤੀ
ਕਰ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਬੁਲਾ ਲਿਆ। ਇਕ
ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ, ਰੇਡੀਓ ਆਦਿ ਉਤੇ ਮਨਿਆਦੀ
ਦੇ ਢੋਲ ਵੱਸਗੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬੀਬੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਉਸਦੀ ਕਲਮ
ਵਿਚੋਂ ਅੰਖਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ, ਤੋਂ ਵਾਂਗ ਗੋਲੇ ਨਿਕਲਦੇ ਨੇ
ਗੋਲੇ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਇਦ ਉਹੜ੍ਹੂ ਪੱਤ੍ਰਿਆ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਜਿਹਨਾਂ
ਸੁਣਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਭਾਈ ਉਸ ਤੱਤੀਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਂਧੀਏ
ਕੱਸ ਲਏ ਕਿ ਅੱਜ ਸਮਾਗਮ 'ਤੇ ਪੁੰਹੁੰ ਹੋਵੇ। ਚਲੋ ਜੀ ਮੁੱਕਦੀ
ਗੱਲ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਦਿਨ ਨੇਤੇ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਬੀਬੀ ਨੂੰ
ਅੱਡੇ ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ ਪੁੰਹੁੰ ਗਿਆ ਲਾਮ ਲਸਕਰ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ
ਬਾਅਦ ਬੀਬੀ ਦੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਪਾਏ ਹਾਰ ਇੰਝ ਲੱਗਣ, ਜਿਵੇਂ
ਭਾਵੋਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਕਿਸੇ ਥੱਕੇ ਹਾਰੇ ਜੱਤ ਦੇ ਗੱਲ ਵਿਚ ਕੱਖਾਂ ਦੀ
ਪੰਡ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਪੇਰ ਜੀ ਬੀਬੀ ਹੋਰੀ ਪੁੰਹੁੰ ਗਏ ਘਰ,
ਬੱਸ ਜੀ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਕੰਮ ਸਰਧਾਂ ਵਾਲੇ
ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਨੂੰ ਚੁੱਲਿਆ। ਕੋਈ ਜੀ ਲੈਚੀਆਂ ਵਾਲੀ ਚਾਹ
ਲਈ ਜਾਵੇ। ਕੋਈ ਜੂਸ ਦਾ ਗਲਾਸ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰੇ। ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ
ਜੀ ਬੀਬੀ ਥੱਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹੁੰਹੁੰ ਜ਼ਰਾ ਸੁਸਤਾ ਲੈਣ ਦਿਓ।
ਬਾਕੀ ਥੰਦੇ ਦੂਸਰੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ

ਮੈਨੂੰ ਪੁਰਨ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਬੀਬੀ ਹੋਰੀ ਆਪਣੀ
ਤਕਰੀਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਮੈਥੈਂ ਪੁੱਛੇ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿਅਂਗੀ। ਪਰ ਜੀ
ਕਿਸੇ ਤਕਰੀਰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨੂੰ
ਇੱਝ ਪੇਰ ਲਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੁਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਹੇਮਾ ਮਾਲਿਨੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੋਵੇ।

ਬੀਬੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਲੈਕਚਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ, ਉਥੇ ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਰੂਣ
ਹੋਤਿਆ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਲੋਕ ਵੀ ਪੁਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨੇ। ਉਹ ਕਿਉਂ
ਕਰਦੇ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਅਲਟਰਾਸਾਊਂਡ ਬਣਾਈ ਸੀ ਥੱਕੇ ਦੇ ਚੰਗੇ
ਪੁਰ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਉਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਕਿਉਂਕਿ
ਉਸ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ
ਸਮੇਤ ਉਥੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਾ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ
ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਬਾਈ ਜੀ ਜੇ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰ
ਪਾਲਨ ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਹਾਰੇ ਵੇਖੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਨੇ, ਉਹ ਕੀ

ਬੜੇ ਬੜੇ ਨਾਟਕ, ਫਿਲਮਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਇਸ ਕੰਮ
ਦੇ ਉਤੇ ਬਣੀਆਂ। ਪਰ ਇਕ ਨੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਫਟਕਾਰ
ਨਹੀਂ ਪਾਇ। ਗੱਲ ਕੀ ਕਿ ਫੱਜ ਉਹਲੇ ਯਾਰ ਪਿੱਟਣ ਵਾਲੀ
ਗੱਲ ਬੀਬੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਉਤੀਂ, ਸਾਰੇ ਗਾਰ ਮੱਚ ਗਿਆ। ਨਾ
ਕੋਈ ਬੈਠੇ, ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਣੇ। ਬਾਕੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੁਆਹ,
ਸੱਕਰ, ਸੇਵਾਂ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਖਬਾਰ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਘਰਾਂ ਭੈਣ ਹੋਏ ਪਾਏ ਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਕ
ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਰੋਕ ਲਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰ ਚਲਾਉਂਦੇ
ਵਕਤ ਫੌਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਧਰਾਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਚੱਧ ਹੋਣ ਦਾ
ਨਾਹੀਂ ਸੀ ਸੀ ਲੈ ਰਿਹਾ। ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੀ
ਪਰਚੀ ਕੱਟ ਕੇ ਹੱਥ 'ਚ ਫੜ ਕੇ ਦੱਤਾ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਾ
'ਹੈਵ ਏਂ ਨਾਈਸ ਡੇ' ਕਹਿ ਕੇ ਉਹ ਗਿਆ। ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਾ
ਕਰਦਾ। ਫਿਰ ਉਹੋ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਧਰਾਂ ਜੀ
ਟੈਲੀਫੋਨ ਘੱਟੇ ਆਂਧੀਆਂ ਨੂੰ ਦੰਦ ਦੀ ਰੀਤ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖਾਣ ਖਾਂਦਾ ਖਾਂਦਾ। ਬੀਬੀ
ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਥੀਰ, ਪੂੜੀਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਹੋਲੀ ਦੇ
ਕੇ ਘਰਵਾਲੇ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਸਰਧਾਂ ਤੇ ਖੀਰ
ਖਾਣ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਘਰ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ
ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੋਸਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖੀਤੀ ਤੋਂ
ਉਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਖ ਵਿਚ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਪਰ ਅੱਜ
ਪੰਡਤਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਹਾਂ, ਜਾਣ
ਲੱਗਿਆਂ ਕੀ ਦਿਓਗੇ? ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਆਏ ਹੋ, ਸਾਡੇ
ਲੈਣੀ ਕੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹੋ। ਬੱਸ ਫਰਕ ਐਨਾ ਹੀ ਪਿਆ ਕਿ
ਪੰਡਤਾਂ ਤੇ ਪਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਕਲ ਸੂਰਤ ਹੀ ਬਦਲੀ ਹੈ, ਅੰਦਰੋਂ
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਛਿੰਗ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਬਾਹਰਲੇ
ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ। ਉਹ ਹਰ
ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ। ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਮਦਦ
ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਾ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਨੀਵਾਂ
ਕੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਆਪਣੀ ਨੀਵਾਂ ਕੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ। ਪਰ ਅੱਜ
ਪੰਡਤਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱ

कहाली

ਡਿੜਕਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ

(ਤੀਜੀ ਤੇ ਆਖਰੀ ਕਿਸਤ)

ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਲੜਕੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਘਰ ਤੋਂ ਦੋ ਕੁ
ਗਲੀਆਂ ਦੁਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਸੇਵੇਰੇ
ਕੰਮ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਥੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ
ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ”। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ”ਤਲਕ
ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਦੀ ਮਿਲੇ ਹੋ ਕਿ
ਨਹੀਂ?” ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ”ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਮਹੀਨੇ ‘ਚ
ਇੱਕ ਵਾਰੀਂ ਇਕੱਠੇ ਡਿਨਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕਦੀ ਉਹ ਇੱਥੋਂ
ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਮਾਵਾਂ ਧੀਆਂ ਉਸਦੇ ਘਰ ਚਲੇ
ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।” ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਹੌਕਾ ਲਿਆ ਅਤੇ
ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ”ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ?”
ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ”ਮੈਂ ਇੱਕ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਕੰਪਨੀ
‘ਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸਾਂ। ਦੋ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕੰਪਨੀ
ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਮੈਂ ਘਰੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ।” ਜੈਨੀਫਰ
ਨੇ ਕਿਹਾ, ”ਮੈਂ ਐਥੇ ਲਾਗੇ ਹੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ‘ਚ
ਸੁਪਰਵਾਈਜਰ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹਾਂ। ਉਥੋਂ ਇੱਕ
ਦੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਾਲੀ ਹਨ, ਜੇ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਅਰਜੀ ਦੇ ਦਿਉ”।
ਅਨ੍ਹਾਂ ਕੀ ਭਾਲੇ ਦੇ ਅੰਧੀਆਂ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਚਿਹਰਾ
ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਬਿਤ ਉਠਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਦੰਮ ਕਿਹਾ, ”
ਸੱਚ”? ਦੋ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੈਨੀਫਰ
ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ‘ਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੈਨੀਫਰ
ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 12 ਵਜੇ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹੋ
ਸਿਫਟ ਉਸਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਵਾ ਦਿਤੀ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ
ਪਿਛੋਂ ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ”ਤੁਹਾਡਾ ਹਰਕਾ
ਰੋਜ ਬੱਸ ‘ਚ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਮੈਨੂੰ ਆਛਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਜੇ
ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਦੋਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਕਾਰ ‘ਚ
ਆ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ”। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ
ਕਰਦੇ ਹੋਏ ”ਹਾਂ” ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਦੰਮ ਜੈਨੀਫਰ
ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਤਾ
ਹੀ ਨਾਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਹਾਂ ਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸ ਵੇਲੇ
ਉਸਦਾ ਹੋਰ ਜੈਨੀਫਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ?

ਇੱਕ ਦਿਨ ਕੇਮ ਵੇਲੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ
ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜੈਨੀਫਰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ
ਘੁੱਟ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ
ਦੱਸਿਆਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਚੱਕਰ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕੌਂਡੀ ਪੀਣਾ
ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਾਢੀ ਠੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੰਮ
ਪਿੱਛੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ
ਨਿਕਲੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਚੱਕਰ ਜਿਹਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਡਿਗਰੇ
ਡਿਗਰੇ ਮਸਾਂ ਬਚੀ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੱਤਾ
ਅਤੇ ਉਪਰ ਜਾਕੇ ਬਿਸਤੇ 'ਤੇ ਲਿਟਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ
ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਕਿਹਾ, "ਇੱਕ ਕੱਪ ਕੌਂਡੀ ਦਾ ਬਣਾ ਦਿਓ।"
ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹੱਸੇ
ਹੋਏ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜ਼ਰੂਰ, ਬੱਸ ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਦੇ ਸਿੰਠਾਂ 'ਚ
ਨਾ ਹੋਵੇ।"

ਦਿਆਂ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਡਮ, ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਦੀ ਬਣੀ ਮੇਰੇ ਵਰਗੀ ਕੌਂਢੀ ਪੀਉ"। ਕੌਂਢੀ ਪੀਉ ਹੋਏ ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ ਹਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਤਾਂ ਐਨੀ ਸੁਆਦਲੀ ਏ ਕਿ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਏ ਹਰ ਵਾਰ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਥ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਕੌਂਢੀ ਪੀਵਾਂ"। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਚਾ 'ਚ ਪੈ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚੇਗੀ ਕਿ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਕਿਉਂ ਚਲੇ ਗਿਆ? ਜੇ ਉਹ ਉਥੇ ਠਹਿਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਚੇਗੀ ਕਿ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਕੋਈ ਖੋਟ ਹੈ। ਅੱਜ ਉਹ ਇਸ ਦੁਬਿਧਾ 'ਚ ਉਲੜ ਹੀ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੈਨੀਫਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜੇ ਮੇਰੀ ਸਿਹਤ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਾਂਗੀ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਰਾਤ ਇੱਥੇ ਹੀ ਠਹਿਰ ਜਾਓ"। ਦਿਲੋਂ ਤਾਂ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਹੋ ਚੁਹੈਦਾ ਸੀ ਪਰ ਗੰਭੀਰ ਜਿਹਾ ਹੋਕੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਬੋਲਿਆ, "ਮੈਡਮ, ਸੱਚ ਪੱਛੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਫਿਕਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਰਾਤ ਰਹਿ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਾਂਗਾ"। ਉਸ ਰਾਤ ਉਸ ਕਮਰੇ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਢੇਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਮੁੰਹ ਮਨੁੰਹਾ ਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੈਨੀਫਰ ਐਨੀ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਦਿਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਪਈ ਉਹ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਉਚੀ ਉਚੀ ਹੌਸੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸਾਰੀ ਹਵਾ 'ਚ ਖਲਾਰ ਦੇਵੇ। ਜਦੋਂ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਆਯਣੇ ਘਰ ਜਾਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਨਾਲਦੇ ਘਰ ਵਾਲਾ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਾਲਾ ਆਦਮੀ ਉਸ ਵੱਲ ਵੇਖਕੇ ਮੁਸਕਰਾ ਪਿਆ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦਾ ਪਾਲਾ ਹੀ ਮਾਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਨੀਵੀਂ ਪਕੇ ਕਾਰ 'ਚ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਸਵੇਰੇ ਜਿਹੇ ਆਪਣੇ ਘਰ
ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੇ
ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ
ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਸਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ। ਹੁਣ
ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਹਰ ਹਫਤੇ ਇੱਕ ਦੋ ਵਾਰੀਂ ਜੈਨੀਫਰ ਦੇ
ਘਰ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਠਹਿਰ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਬਲਜੀਤ ਨੂੰ ਹਰ ਵਾਰੀਂ
ਕੋਈ ਨਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਚੌਸ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ
ਬਚਣ ਲਈ ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਤੋਂ
ਬਾਅਦ ਮਿਲਣਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਕ ਦੋ ਵਾਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ
ਨਾਲ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਗਵਾਂਦ 'ਚ
ਰਹਿੰਦੀ ਇੱਕ ਗੋਰੀ ਜਨਾਨੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ
ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਸੀ।
ਬੇਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਕਿਹਾ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਨੇ
ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੇਂਡੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵੀ ਪੱਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਕੈਨੋਡਾ ਆਏ
ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਗੱਲ 'ਚ ਬਲਸੀਤ ਵੀਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰ
ਲੈਣਾ। ਪਰ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਾਂ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਅਸਲੀ
ਤਸਵੀਰ ਦਿਖਾਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਘਰ 'ਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਕੜ੍ਹੀ ਘੁਲਦੀ ਹੈ? ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੋ ਸੌਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬੇਟੀ
ਕਰ ਤਾਂ ਕੁਝ ਸਕਦੀ ਨਹੀਂ, ਐਵੇਂ ਦੂਰ ਬੈਠੀ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਜਦੋਂ ਕਿਤੇ ਬਲਸੀਤ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਤਾਂ
ਉਹ ਵੀ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੀਆਂ ਦੋ ਚਾਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਫੋਨ ਬੰਦ
ਕਰ ਦਿੰਦਾ।

ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਅਪਣੇ
ਪੱਤਰੇ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਕੁਝ
ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਰੇ ਸਿੱਖੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਵਾਲਾ
ਸਰਦਾਰ ਉਬੰਦੇ ਮਿਲ ਪਿਆ ਜੋ ਆਪਣੀ ਦੋਹਰੀ ਨੂੰ ਸਕੂਲ
ਛੱਡਣ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਦੱਸਿਆ। ਨਾਂਹ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ
ਚਾਹ ਪੀਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਲਗੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ
ਗਿਆ। ਚਾਹ ਪੀਣ ਵੇਲੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ
ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ
ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਜਦੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ
ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਮਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਾਪਿਆ
ਜਿਵੇਂ ਜਮੀਨ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਫਰਕ ਹੋਵੇ। ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਮਿਲਣੀ 'ਚ
ਇੱਕ ਅਨਿਭਾਣ ਆਦਮੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬਾਰੇ
ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਉਸਨੇ ਠੀਕ ਨਾਂ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ
ਸਾਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਕੇ ਉਹ ਘਰ ਆ ਗਿਆ।
ਕੁਝ ਤਾਂ ਘਰ ਵਿਚਲੀ ਤਲਖੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਜੈਨੀਫਰ ਨਾਲ
ਬਣੀ ਦੌਸਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਸਦੇ ਮਨ 'ਚ ਦਿੱਤੇ ਰਾਤ
ਘੰਘਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਕੰਧ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਸਲਾਹ ਲੈ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਮਰਾਜੁ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਉਸਦੇ ਇਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵਿਖ 'ਚ ਜੈਨੀਫਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜੇ ਕੋਈ ਪੰਗਾ ਪੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘਰ ਅਤੇ ਜੈਨੀਫਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਘਰ ਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਾਲੋਂ ਜੈਨੀਫਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਉਤੇ ਬਹੁਤਾ ਫਿਕਰਮੰਦ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਨਾਂਹ ਪੱਖੀ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉਸ ਗੋਰੀ ਨਾਲ ਆਹਮਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠਕੇ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਲੈਣਾ। ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ

A portrait of a man with a very long, full grey beard and mustache. He is wearing a dark suit jacket over a white shirt and a patterned tie. The image is set within a rectangular frame with a wide black border.

ਦਰਵਾਜੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ। ਬਲਜੀਤ ਨੇ
ਦਰਵਾਜਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ
ਗੋਰੀ ਨੂੰ ਗਲ 'ਚ ਹਾਰ ਪਾਏ ਹੋਏ ਵੇਖ ਕੇ ਕੰਬ ਗਿਆ ਅਤੇ
ਬਿਝਕਦੀ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ 'ਚ ਪੁੱਛਿਆ, "ਡੈਡੀ, ਇਹ ਮੈਂ ਕੀ ਵੇਖ
ਰਿਹਾ ਹਾਂ?" ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆ
ਕਿਹਾ, "ਅਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਬਾਹਰੋਂ
ਘਰ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਬੱਧੂਰਾ ਮਾਰਦਾ
ਸਾਂ। ਨਹੁੰ ਰਾਣੀ ਨੇ ਦੋ ਕੁ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਐਸਾ ਮੇਹਣਾ ਮਾਰਿਆ
ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ
ਮੇਹਣੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਜੈਨੀਫਰ ਏ ਅਤੇ ਅੰਜ
ਆਸਾ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਕੇ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲਈ ਏ"।
ਇਨ੍ਹੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਰੁਧਿਰ ਵੀ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹ ਵੀ ਹੱਕੀ ਬੱਕੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਆਪਣੇ
ਧੋਤਰੇ ਨੂੰ ਗੋਦ 'ਚ ਲੈਕੇ ਅੰਦਰ ਸੌਂਢੇ 'ਤੇ ਬੈਠਦਿਆਂ
ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੰਦਿਆਂ
ਕਿਹਾ, "ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਠੀਕ
ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਕਾਨ ਵੇਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਫਿਰ
ਤੁਸੀਂ ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਰਹੋ"। ਹੁਣ ਬਲਜੀਤ ਅਤੇ ਰੁਧਿਰ
ਦੋਵੇਂ ਬੁੱਤ ਬਣੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਸਵਾਲੀਆ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ
ਵੇਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਵਾਲ ਡੈਡੀ ਦੀ
ਜਮੀਨ ਅਤੇ ਕੋਠੀ 'ਚੋਂ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਮੁਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨੇਗਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਅਜਾਇਬ�ਰ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 300 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਪਰ ਅਮੀਰ ਵਿਰਸੇ ਵਾਲੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ 'ਵਲਾਇਤੀ ਬਾਹਰ ਵਾਲੇ' ਵਾਲੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ 'ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ' ਬਣਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇੱਥੇ ਸਮਿਤ ਸੰਨੀਅਨ ਇਸਟੀਚਿਊਟ ਦੇ ਕਰਦਾਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਕੌਮੀ ਅਜਾਇਬਘਰ ਵਿੱਚ 27 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦਾ ਨਾਂ 'ਬੀਓਡ ਬਾਲੀਵੱਡ: ਇੰਡੀਆਨ ਅਮਰੀਕਨਜ਼ ਸੇਪ ਦਾ ਨੇਸ਼ਨ' ਤੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਭਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਦਰਸ਼ਤੀ ਭਾਰਤੀ

ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸਾਲ ਭਰ ਅਜਾਇਬਘਰ ਦੀ ਦਸਰੀ ਮੰਜ਼ਲ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰਹੇਗੀ।

ਸਮਿਖ ਸੈਨੀਅਨ ਏਸੀਆਨ ਪੈਸੀਫਿਕ ਅਮਰੀਕਨ ਸੈਂਟਰ
ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਕੋਨਰਾਡ ਨਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਆਏ ਪਰਵਾ-
ਸੀਆਂ ਦੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜ਼ਿਦਗੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਹੁਣ
ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਏਸੀਆ ਪੈਸੀਫਿਕ
ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਬਸਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਿਦਗੀ
ਅਤੇ ਤਜਰਬਿਆਂ 'ਤੇ ਢੂੰਘੀ ਝਾਤ ਪਾਵੇਗੀ। ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਗ ਛੁੱਟ
ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ
ਦੇ ਤਜਰਬੇ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ, ਮਿਹਨਤ, ਸਿਆਸੀ ਸੰਘਰਸ਼,
ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਸੰਬੰਧੀ ਦਮਤਾਵੇਸ਼- ਖੱਲ੍ਹਿਆਂ ਭਾਰਤ-ਬਿਟੇਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ

ਲੰਡਨ— ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਨਾਲ ਨਾ ਕ੍ਰੇਵਲ 1984 'ਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾਂ ਚ ਕਥਿਤ ਬਿਟਿਸ਼ ਮਦਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਤੁਹਿਤਾ ਬਲਕਿ ਬੀਤੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ-ਬ੍ਰਿਟਨ ਦੇ ਰਿਸਤਿਆਂ 'ਚ ਆਏ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ। ਬਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਕੈਮਰਨ ਨੇ ਕੈਥਿਨਟ ਸਕੱਤਰ ਜੋਕੋਹੀ ਹੇਠਵਡ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਲਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਬ੍ਰਿਟਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲ ਦੇ ਗੁਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਲਿਊਸਟਰ ਸਟਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ 'ਚ ਬਿਟਿਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਬਲਾਂ ਦੇ ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਪੱਤਰ ਬਿਟਿਸ਼ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰ ਸਰ ਜਿਓਫਰੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਰਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਭਾਰਤ-ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਰਿਸਤਿਆਂ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਸਈਦ ਮੁਹੱਮਦ ਦੇ ਬੇਹਦ ਮਾਮਲੀ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ। ਸਰ ਜਿਓਫਰੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਪੀੱ. ਐਂਡ. ਰਿਕੋਟਸ ਨੇ ਥੈਰਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਏ. ਜੇ. ਕੋਲੇਸ ਨੂੰ 19 ਜਨਵਰੀ 1984 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਈਦ ਮੁਹੱਮਦ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 'ਸੀਮਿਤ' ਹੈ। ਰਿਕੋਟਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ-ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਚ ਡਾ. ਮੁਹੱਮਦ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਟਾ ਰਾਮ ਜੋਸ਼ੀ ਫਰਵਾਲਾ ਵਾਲੇ Pandit Buta Ram Joshi

ਕਾਰੋਬਾਰ, ਨੌਕਰੀ, ਸੰਤਾਨ
ਪਰਾਪਤੀ, ਕੋਰਟ ਕਚਿਹਰੀ, ਜ਼ਮੀਨ
ਜਾਇਦਾਦ, ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਆਦਿ
ਦੇ ਹੱਲ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

(Pharwala Wale) Red Book Astrologer

ਫੋਨ : ੫੫੯-੮੦੩-੦੦੫੫ ਸਾਰਿ ੫੫੯-੨੭੧-੧੫੭੯

Fresno Astrology Center, Fresno

ਸਵਰਗੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ ਯੰਜਵੀ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ

ਪਿਟਸਬਰਗ- ਬੀਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਐਡਵਾਰ ਨੂੰ ਪਿਟਸਬਰਗ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਵਿਖੇ ਸਵਰਗੀ ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੀ 5ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮਨਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਮੌਕੇ ਕੈਲੀਫ਼ਰੀਨੀਆ ਸਟੇਟ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰ ਤੋਂ ਹੋਰ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਮਲ ਹੋਏ। ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਸਿਜ਼ ਜਿੰਨੀ ਸਿਮਸ ਐਮ. ਪੀ ਖਾਸ ਸੱਦੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਦੂਰੋਂ ਨੇਤਿਉਂ ਕੈ-

ਲੋਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿਰਕੱਢ ਲੀਡਰ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਖਾਸ ਦੋਸਤ ਸ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ (ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ) ਵੀ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਖਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਤੇ ਫਿਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚੱਲਿਆ, ਮਗਰੋਂ ਕਈ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ,

ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸ. ਹਰਪੀਤ ਸੰਯੁ, ਮਨੀਸ਼ਾ ਰੱਤੂ ਤੇ ਰਾਜ ਸਲਵਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸ੍ਰੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰੰਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜੈ ਰਾਮ ਨੇ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਾਲ ਰਾਮ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤਿਆ।

“ਬ੍ਰਹਮੀਡ ਤੋਂ ਆਈ ਆਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮੀਡ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਂ ਚ ਜਾ ਰਲੀ”

ਸਿੱਖ ਯੰਗ ਦੀ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਥਾਨੀਅਤ ਬਾਬਾ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇ

ਟਰੇਸੀ, ਕੈਲੀਫ਼ਰੀਨੀਆਂ- ਦਲ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ, ਦਲ ਦੇ ਗਿਆਰਵੇਂ ਜਾਨਨੀਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੇ, ਪੰਜ ਭੂਤਕ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸੱਚਖੰਡ ਪਿਆਨਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੀਆਂ ਸਿਰਮੌਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂ ਦੇ ਛੁੱਲ ਭੇਟ ਕੀਤੇ। ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਸੰਸਥਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਉਪਰ ਗਹਿਰੇ ਢੁੱਕ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਦੱਸਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਦਲ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨੇ ਸੰਨ 2009 ਦੇ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ ਸੀ। ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਘਾਂ ਖੁਲਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ 80,000, ਲੋਕ ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਸੰਸਥਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈਨਿਤਰੇ। ਇਹ ਸਭ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ।

ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਕਲਾਵੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਮੇਟੀ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਮਾਝੇ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਿਰਮੌਰ ਨਗਰ, ਸੁਰ ਸਿੰਘ। ਇਹ ਨਗਰ ਅੰਬਰਸਰ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 30-35 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਜਿਲਾ ਤਰਨਤਾਰਨ ਚ ਪੈਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਗਰ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮਾਣ ਮੱਤਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇਥੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਭਾਗ ਚਰਨ ਪਾਏ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੋਸ਼ਿਟੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਅਦੁੱਤੀ ਜਰਨੈਲ ਬਹਾਦਰ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਰ ਦਿੱਤੇ। “ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਛੀਨਾਂ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸੀਨਾ”। ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਚੜਾਈ ਕਰ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਪੁੱਤਰ ਬਾਬਾ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸਾਸ਼ਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਣਮੱਲੀਆਂ ਵਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਜਾਕੇ ਪੰਥ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦੀ 10ਵੀਂ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਥੇ ਦਲ ਬਣਕੇ ਸਿੰਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਇਸ ਦਲ ਦੇ

11ਵੇਂ ਜਨ੍ਮੇਦਾਰ ਸਨ। ਇਥੇ ਰੱਬੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਰੂਹ ਬਾਬਾ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਬੰਦੀਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੋਤਾ ਬੋਲਦੇ, ਬੋਤਾ ਖਾਂਦੇ, ਬੋਤਾ ਸਾਉਂਦੇ, ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਾਲ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ।

ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਯੁ (ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ) ਹੁਕਾਮ ਦਾ ਆਪਸ ਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ। ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਭਨਾ ਦੇਖੋ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮਹਿਸੂਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅਗੜ ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਫਾਨੀ ਜਹਾਨ ਤੋਂ ਕੁਚ ਕਰ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਕਠਿਆਂ ਦਲ ਬਾਬਾ ਬਿਧੀ ਚੰਦ ਚ 30 ਸਾਲ ਸੇਵਾ

ਕੀਤੀ। ਬਾਬਾ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਲੱਤ ਲੱਗਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਕਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਮੱਥਾ ਨਹੀਂ ਟੇਕਣਾ।

“ਸਾਹਿਬ ਮੇਰਾ ਸਦਾ ਹੈ ਦਿਸੈ ਸ ਬੀ ਦ ਕਮਾਇ। ਅ ਵ ਰ ਦੁਜਾਂ ਕਿਉਂ ਸੇਵੀਐ, ਜਮੇ ਤੇ ਮਰ ਜਾਏ”

ਗੁਰੂ ਅਂ

ਪੀ ਰ ੧ ,

ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਸਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਹ ਜਿਹਡਾ ਲੋਕ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਬੇਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖੰਡੀ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖਾਤਰ ਗੁਰੂ ਲੰਭ ਲਏ ਨੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਿਆਦਾ ਲੋਕ ਪੜਾਈ ਚ ਪਿੱਛੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਹਾਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਆਦਾ ਵਿਸਵਾਸ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਇਹ ਸਰਾਸਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਜੀਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਚ ਲੋਕੀ ਲੜਣ, ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਅਜੇ ਤਾਜ਼ਾਂ ਹੀ ਕੱਲ ਵੇਖਿਆ। ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਕਲ ਹੀ ਕੈਲੀਫ਼ਰੀਨੀਆਂ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੂਝ ਪਤਾਂ ਹੁੰਦਾ ਵੇਖਿਆ।

ਉਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਜਿਹਨਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਲਈ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭੁੰਜੇ ਸਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਲੱਕ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਚ ਲੋਕੀ ਲੜਣ, ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਣ, ਬੋਤਾ ਬੋਲਦੇ, ਬੋਤਾ ਖਾਂਦੇ, ਬੋਤਾ ਸਾਉਂਦੇ, ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਾਲ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ। ਅਜੇ ਅਸੀਂ ਕੱਲ ਵੇਖੋ। ਮਨ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖੀ ਹੋਇਆ। ਲੋਕ ਕਬੂਲਤ ਵਾਗੂ ਅੱਖਾਂ ਮੈਟੀ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਣ ਪਰ ਅਸੀਂ ਕਬੂਲਤ ਵਾਂਗ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਮੀਟਣੀਆਂ।

ਘਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਰੋਟੀ ਪੱਕੀ ਨਾ ਪੱਕੇ ਪਰ ਪੱਖੰਡੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਚ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਸਮੇਤ ਮਾਇਆ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਗਢੇ ਚਤਾ ਰਹੇ ਨੇ ਲੋਕ।

ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮਰੀਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਏ। ਹੈਨ ਵਿਰਲੇ ਸੰਤਾ। ਤੇਰੀ ਸਿੱਖੀ ਸੰਸਥਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਭਾਏ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਲਈ ਸਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫੈਲਦਾ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਾ ਜਾਲ

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਯੂ. ਐਚ. ਓ.), ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਡਰੱਗ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਦਾ ਅੰਕਤਾ 2009 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਗੁਣਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਬਲਯੂ. ਐਚ. ਓ. ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੋਦੀ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਅੱਜਕਲ ਡਰੱਗਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮਦ ਵਧੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਕ 'ਸੇਫ਼ ਪੈਸੇਜ਼' ਵਾਂਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਡਰਵਰਲਡ, ਡਰੱਗ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਾ ਨੈਟਵਰਕ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਫੈਲਿਆ ਗਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਧੰਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਫੋਨ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਕੋਡ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ 'ਡੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਐਨ. ਸੀ. ਬੀ. ਏਸੀ. ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਰੱਗ ਕੈਕੋਟ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੋਦ ਦੇ ਰਸਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਡਰੱਗਜ਼ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਖੂਫੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਏਸ. ਆਈ. ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਜੁੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਉਥੇ ਬੈਠੇ ਜੇਹਾਦੀ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਬੇਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਨੈਟਵਰਕ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਨਾਲ 8 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੋਦਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ-ਦੁੱਕਾ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਪ੍ਰਤੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਲ-ਮੱਠ ਵਾਲੀ ਹੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ 553 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸਰਹੋਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਫੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਕਰੋਤਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਿੱਖੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਵੀ ਫੜੀ ਗਈ ਹੈ।

ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਂਗ 'ਤੇ ਸਿਕੰਜਾ ਕੱਸਣ ਨਾਲ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਅਮਰੀਕਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਅਤੇ ਸਾਉਥ ਅਫਗੀਕਾ ਵਰਗ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਡਿਮਾਂਡ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਨੇ ਕੁਝ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ 'ਚ ਫਾਰਮਾ ਐਕਸਪਰਟਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਧੰਦਾ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 2-3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਧੰਦਾ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਦਵਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਗੈਰਾ ਚੈਕ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਚਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸਲ 'ਚ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਹੀ ਇਸ ਧੰਦੇ ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਹੈ।

ਸੰਨ 2009 'ਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਰੇਲ ਗੱਡੀ 'ਚੋਂ ਵੀ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਬਰਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਹਿਰਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ 'ਤੇ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਸੈਲ ਅਤੇ ਡਾਈਰੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਰੈਵੇਨਿਊ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਹੋਕੇ-ਬੱਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੈਮੀਕਲ ਹੈਰੋਇਨ ਨੂੰ ਸਮੈਕ 'ਚ 'ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ' ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਿਲੋ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਆਈਸ ਸਿੱਖੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ 3 ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਦਰਮਿਆਨ ਗੰਢਤੁੱਪ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਧੰਦਾ ਪਿਛਲੇ ਕੋਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ

ਹਸਦੇ ਹੋਏ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਸੁਨੀਦਾ ਦਾ ਆਖਰੀ ਟਵੀਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਜੋ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੋ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਸਦੇ ਹੋਏ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸਸੀ ਬੁਰੂਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੁਨੀਦਾ ਪੁਸ਼ਕਰ ਦਾ ਆਖਰੀ ਟਵੀਟ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸ ਹੋਣੇ ਲਈ 'ਚ ਲਾਜ ਮਿਲਾ। ਸੁਨੀਦਾ ਨੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਤੱਕ ਮਾਈਕ੍ਰੋ ਬਲਾਗਿੰਗ ਸਾਈਟ ਟਵੀਟ 'ਤੇ ਕਾਢੀ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ ਸੀ। ਸਵੇਰੇ 5. 27 ਵਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਵੀਟ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਕਰਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਸੁਨੀਦਾ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਜਾਨਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਈ. ਐਸ. ਕਲਿੰਗ

ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕੈਮੀਕਲ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾ ਐਕਸਪਰਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡਰੱਗਜ਼ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਡਰੱਗ ਐਫੋਡੇਡਾਈਨ ਅਤੇ ਸੁਡੋਐਫੋਡਾਈਨ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 200 ਡਿਗਰੀ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ 'ਆਈਸ ਡਰੱਗ' ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਜੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਰੇਲ ਕਾਰਗੋ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਸ, ਏਅਰਪੋਰਟ, ਕੋਰੀਅਰ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਵੀਡੀਓਕੋਰ ਲਗਜ਼ਰੀ ਬੱਸਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਯੰਤਰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਭਾਰਤ 'ਚ ਡਰੱਗਜ਼ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਦੇ ਧੰਦੇ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਕੁਝ ਗਈ।

ਅੱਜਕਲ ਸਮੱਗਰੀਂਗ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਮਾਫ਼ੀਆ ਵੀ ਚੱਕ੍ਰਨੂੰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਕਾਰਬਨ ਲੈਟ ਪੇਪਰ ਸੀਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਕਸਰੇ ਡਿਕੋਰਟਿਂਗ ਮਸੀਨਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਡਾਰਾ ਸਕਾਈ ਤੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣਾ ਸੌਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੈਰੋਇਨ, ਸਮੈਕ, ਕੋਕੀਨ, ਆਈਸ ਡਰੱਗ, ਅਫੀਮ ਤੇ ਮਾਰਜ਼ਿਆਨਾ ਵਰਗੀ ਡਰੱਗਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਤੋਂ 'ਤੇ ਕੈਮੀਕਲੀ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀਕਲੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਡਰੱਗ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਜੋ ਬਿਉਰੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ 'ਚ ਕੀ?

ਅੱਜਿਮ ਦੇ ਡੋਡਿਆਂ (ਪੋਦਿਆਂ ਦੇ ਬੀਜ) ਤੋਂ ਅਫੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਖੇਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਕਈ ਦਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅੱਜਕਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਜਖਮੀਆਂ ਲਈ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਵਜੋਂ ਅੱਜਿਮ ਤੋਂ ਡਿਆਰ ਮਾਰਫਿਨ ਦੇ ਟੀਕੇ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਆਦਿ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੈਰੋਇਨ ਡਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਫਿਨ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸੋਮਾ ਹੈ। ਸਿੱਖੈਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਆਈਸ ਡਰੱਗਜ਼ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੋਕੀਨ ਇਨਸਾਨੀ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਨਾਡੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਯਾਦ ਸਕਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਈ ਮਹਾਨ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਰੱਗ ਮੰਨ ਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇੰਟਰਪੋਲ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀਂਗ 'ਤੇ ਫੁੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਿੱਕਰੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਵਰਕੀ ਮੌਜੂਦਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਧੰਦੇ ਦੇ ਸੱਕਲ ਕੋਈ ਵਿੱਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਭਾਰਤੀਅਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਰਗਰਮ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਬਹੁਤੀ ਸਾਰਬਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਰਜ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਹੀ ਮਾਣਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਾਰਚ 2013 ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹਿਲ ਜੁਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਆਮੰਡਿੜ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਗੁਹਿਣ ਜਿਹਾ ਹੀ ਲੰਗ ਗਿਆ ਸੀ। 9 ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਜੰਬੇ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਸੱਚੀ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਸੱਚੀ ਨੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਭੁਚਾਲ ਹੀ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ. ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਇੱਕਾ ਟੁੱਕਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਰਗਰਮੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋਤਕੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋਗਿੰਦਰਪਾਲ ਜੈਨ ਮੌਗਾ ਵਿਧਾਨਕਾਰ, ਦੀਪਾਂਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲੋਂ, ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਬਾਂਸਲ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਫੀਰੀਦਕੋਟ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹਨ। ਜੈਨ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੇ ਚੋਣ ਲਤਾਕੇ ਜਿੱਤਾਉਣਾ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਸੰਮੱਤੀਆਂ, ਸਿਲ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਸਟਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਜਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਧੋਸ਼ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰ ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਕੇ ਵੀ ਮਾਹਰਕਾ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਜੀਆਂ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਤੇ ਹੀ ਨਿਕਕਤ ਹੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੀ ਸੋਹਲੇ ਗਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਨਕਤਾਚਿੰਨੀ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਸਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਰਾਲਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਿਰਫ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹੀ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਵਾਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਮਾਸ ਕੰਟੈਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿਮਾਂ ਦੌਰਾਨ 48 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਫਲ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤੀਜੇ ਪਤਾਅ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੁਣ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਹਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ - ਤਿੰਨ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਹੱਸਲੇ ਬੁਲੰਦ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਤਾਂ ਬੜੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੈਕਸ, ਨੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਧਰਨ ਲਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੱਚੇ ਚਿੰਠੇ ਖੋਲੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਪਵਿਤਰ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਤੇ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਤ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇਹੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਨਣ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ.ਜੇ.ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦਾ ਅਸਲ ਕੋਡਰ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਖਾਵਾਂ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਬੀਬੀ ਲਕਸਮੀ ਕਾਂਤਾ ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਬਲਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਟੰਡਨ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਗਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨਵਜ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਡਾ. ਨਵਜ਼ੋਤ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਸੁਖ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਡੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਖੁੱਝਾਉਂਦੇ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਰਗੀ ਕੋਡਰ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਅਨੁਸਾਸਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅਜੇ ਮਨਾਵੀਤ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬੇਤੂ ਬਹੁਤਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਸੁਪੱਸ਼ੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਪੀਰ ਬਾਦਲ ਅਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਜਾਗ
ਕੋਈ ਕ੍ਰਿਸਮਈ ਨੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੀ ਹੁਣ ਫਿਰ
ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਕਲਾਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਕੰਮ ਫਿਰ
ਆਪਣੀਆਂ ਕੈਸਟਾਂ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਰੁੱਖੀ
ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਡੀ
ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਹੱਟਣ ਦੀ
ਬਾਅਦ ਨਿਸਲ ਜ਼ਰੀ ਹੋਈ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਆਪਾਸੀ ਛੁੱਟ ਦੀ
ਸਿਕਾਰ ਹੈ ਪੁੰਡੂ ਉਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਇਨਚਾਰਜ
ਨਵਿੰਦਰ ਕੈਸ਼ਯਪ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਬੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਲੋਨ
ਸਭਾ ਲਈ ਆਪਣੇ 6 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੁੱਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਤ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਪੰਧਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਲਸਿਲਾ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

ਕਾਤੇ ਹਣਾ ਹਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਪਈ ਸੀ, ਕਦੀ ਕੋਈ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬਲਕ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਬੇਚਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਾਮੀ ਸਿੰਘ ਬਹਾਡ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਲੈਜਿਸਲੇਚਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜਾਖੜ ਪਰਤਾਂ ਬਾਜਵਾ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੇਰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਜਵਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਲੋਕ ਸਭ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੈਨਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਗਵਾਇਆ, ਤੁਰੰਤ ਉਸਦੀ ਨਿੱਦਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲ ਹੀ ਡੱਡੀ ਬੈਠੀਆਂ ਲਗਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਧਰਨੇ ਜਲਸੇ, ਜਲਸਾਂ ਅਤੇ ਨਾਟਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਾੜੀ ਮੈਟੋ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਖਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ

ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਦੋਰਾਨ ਭੜਕੇ ਦੰਗਿਆਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਗੋਪਾਲ
 ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਟਿਕੇ
 ਰਹਿਣ ਦਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਨਾਸਮਤੀ ਭਰਿਆ ਲੱਗ
 ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁੜੇ ਮਿੱਤਰ ਹਯਾਤ ਖਾਨ ਬਲੋਚ
 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬਦਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ
 ਸੀ। ਹਯਾਤ ਖਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ-ਟੌਕ ਕਰਿ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,
 ”ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਵੱਡ ਕੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਓ,
 ਜਿਉਂਦੇ-ਜੀਆ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿਆਂਗਾ।” ਉਦੋਂ
 ਤੱਕ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤ ਤੇਜ਼ੀ ਕਾਤਰ ਪਲਾਇਨ

ਪੰਜਾਬ ਪਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਗਰਲਰ ਗਿਊਫ਼ਡਾਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਸਮਗਰਲ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਦੇਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੋਠਲੇ ਕੱਮਾਂਤਰੀ ਸਿੰਘੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਕਰਾਈਮ ਬਰਾਂਚ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਸਕਰੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋ ਅਹਿਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਡਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਵਾਸੀ ਡਾ. ਸੰਜੈ ਗੋਇਲ ਨੂੰ ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਤਾਜ ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਬਸੰਤ ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਨੂੰ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਡਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਡਾ. ਗੋਇਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਲੀਸ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਦੋਕਿ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਭਲਕੇ ਪਟਿਆਲਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਧੀਕ ਡੌਜ਼ੀਪੀ ਕੁਨੰਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਿਨਕਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸਕਰਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸਦਕਾ ਹੀ ਸਮੁੱਚੇ ਡਰੱਗ ਜਾਲ ਨੂੰ ਬੋਨਕਾਬ ਕਰਨ 'ਚ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਤਸਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਟਾ ਮਾਈਨ, ਐਡੇਡਰਾਈਨ ਅਤੇ ਸੁਡੋਐਡੇਡਰਾਈਨ ਜਿਹੇ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨ ਅਤੇ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵੱਲ ਸਿੰਘੈਟਿਕ ਡਰੱਗ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਪੁਲੀਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ

ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ। ਰਮੇਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਮਨ 'ਚ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਪ੍ਰਤੀ ਅਥਾਹ ਸਨੌਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਹ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਸਕੇ ਹਨ। ਰਮੇਸ ਦਾ ਕੰਠਣਾ ਹੈ, ''ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗੇ ਸੀਂ।'' ਅਰੋਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲਾਇਲਪੁਰ (ਐੱਜਕਲ ਫੈਸਲਾ-ਬਾਦ) ਵਿਚ ਹੀ ਟਿਕਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ 1965 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਜਾ ਵਸਿਆ। ਰਮੇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਉਥੇ ਹੀ ਬਿਤਾਇਆ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ-ਲਿਖਾਈ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਹੋਈ। 1997 'ਚ ਰਮੇਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਯਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਮਾਸਟਰਜ਼ੈਡ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਿੱਸਵ ਬੈਂਕ ਲਈ ਮਾਈਕ੍ਰੋ-ਫਾਈਨਾਂਗ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। 2008 'ਚ ਰਮੇਸ ਨੇ ਇਕ ਐਨ. ਜੀ. ਓ. ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਕੈਰੀਅਰ ਲਾਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ (ਨਵਾਜ਼) ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਮੰਤਰੀ ਅਹਿਸਾਨ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਲਾਂ 'ਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਕਿੱਸਾ ਹੈ'' ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਹੈਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗਿਆਨੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਹੌਰ 'ਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇਖਣ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੀਕਰ ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇਸ 'ਚ ਕਿੰਨੇ 'ਖਾਲਸਾ' ਮੈਂਬਰ ਹਨ? ਰਾਣਾ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ? ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਅਗਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਸਿੱਖ ਮੈਂਬਰ

ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ।”
 ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸੱਬਾ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ
 ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪਵਿੱਤਰ
 ਸੱਬਾਨ ਇਸੇ ਸੂਬੇ 'ਚ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਹੌਰ ਨਾਲ
 ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵੀ
 ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਹੁਣ ਵੀ ਲਵਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ
ਦਲ ਦੇ ਸਰਪਰਸਤ ਸੁ.ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵੀ
ਸਿਰਫ ਸਿਆਸੀ ਅਗਵਾਈ ਤੇ ਸਰਪਰਸਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਹੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਮ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ
ਵੀ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕਦਾਈ ਹੀ ਜਾਂਦੇ
ਹਨ। ਸਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲਾਭ
ਗੁਰਦਵਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਕ ਸਟੇਜਾਂ, ਸਰਗਰਮੀਆਂ,
ਗੁਰਪਰਬਾਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਨੇਤਾ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਸਨ,
ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਤਾਂ ਸੁ.ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਕੋਲ ਹਾਜ਼ਰੀ
ਲਗਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ
ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ
ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੀ ਹਜ਼ੁਰੀ ਅਤੇ ਚਾਪਲਸੀ
ਦਾ ਬੋਲ ਬਾਲਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ;
ਮਾਹਰ ਹਨ ਉਹ ਹੀ ਰਸ ਦਰਬਾਰ ਵੀ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਹੀ ਫਲੈਕਸ
ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਸਤਾ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ
ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਫਲੈਕਸ ਲਗਵਾਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂ
ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹੀ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ
ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਰਕਰ ਕਹਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੀ
ਨਹੀਂ। ਉਹ ਛੜ੍ਹਪੇ ਮਾਰਕੇ ਸਾਰਟ ਕੱਟ ਰਾਹੀਂ ਵਿਧਾਨਕਾਰ
ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਹੀ ਇੜਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਟ ਕੱਟ
ਹੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਹੀ ਕਿਸੇ
ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰੀਤੂ ਦੀ ਹੱਡੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਵਰਕਰ
ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਅਗੇਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਦਰੀਆਂ ਵਿਛਾਉਂਦੇ ਸਨ,
ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ
ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਜਿਤਨੀ ਦੇਰ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਾਰਤ ਕੱਟ ਵਰਤਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਉਤੋਂ ਦੇਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਲ ਮਿਲਕੇ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਕ ਕਲਚਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਤਾਂ ਮਲਾਈ ਭਾਣ ਲਈ ਹੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੇਜ਼ਰੀਵਾਲ ਦੀ ਆਪ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੰਡਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹੁਤਮ ਕੀਤੀ ਗੋਈ ਹੈ।

ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖ ਵਿਆਹ
ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਰਜੀਹ ਵਾਲਾ ਕੰਮ
ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਐਕਟ ਲੰਗਭਗ
ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਆਹ ਐਕਟ ਅਜੇ
ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ
ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦੋਵੇਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਅਖਿਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।
ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਖਬਰਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ
'ਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਸੰਦਦ ਦਾ
ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਮੇਸ਼ ਅਰੋਤਾ ਨੇ
ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸਰੀਫ
ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ
ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼
ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ
ਹਰੇਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ
ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਰੋਤਾ, ਜੋ ਅਕਸਰ
ਭਾਰਤ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਂਝੀਰਾਮ
ਨਾਮੀ ਇਕ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਜ਼ ਸਰੀਫ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ
ਚਿੱਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਿੱਖ ਆਬਾਦੀ ਮੁੱਖ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਥੋਂ ਦੇ ਪਖਤੁਨਖਵਾ ਸਥੇ 'ਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ
ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਸੁਰੈਣ ਸਿੰਘ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ
ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ। ਰਮੇਸ਼ ਅਰੋਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵੇਂ
ਹੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਿਹਾਜ਼ੀ ਲੜੀ ਵਿਚਨੱਗੇ ਹਨ।

କଣ୍ଠା ପରିବହନ ହନ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਦਮ ਦੇ ਯੋਤਰੇ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਜਸ਼ਨ

ਹੇਵਰਡ- ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਏ-ਵੰਨ ਇੰਡੀਰੀਅਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਦਮ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਦੀ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਸ਼ਗਨ ਦਿਨ ਮਨਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੁਭ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਟੇਦਾਰ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਦੁਰੋਂ ਨੇਤ੍ਰਿਉਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸੱਦੇ ਗਏ ਤੇ ਲੋਹੜੀ ਦੀ ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਘਰ ਦੇ ਮੂਹਰੇ ਲੋਹੜੀ ਦੀਆਂ ਲੱਕੜੀਆਂ ਜਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਆਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਲੋਹੜੀ ਖਬ ਜਲਾਈ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗੀਤ ਗਏ ਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਇੱਤਾ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਦਮ ਤੇ ਬੀਬੀ ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਪਦਮ ਦੇ ਪੋਤਰੇ ਕਾਕਾ ਜਸਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪਦਮ (ਪਿਤਾ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ-

ਮਾਤਾ ਬੀਬੀ ਹਰਮੀਤ ਕੌਰ) ਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਦੇ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨੱਚ ਨੱਚ ਭੰਗੜੇ ਪਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ। ਕਾਕਾ ਜਸਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਨਾ ਜੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹਾ ਤੇ ਨਨੀ ਬੀਬੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਮਾਮੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਇਸ ਸੁਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੁੰਗਲੀ- ਰਿਓਤੀਆਂ ਵੀ ਹਰ ਇਕ ਸੱਜਣ ਲਈ ਸੁਭ ਸ਼ਗਨ ਵਜੋਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸੱਜਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Manohar Lal Brothers
Jewellers

(415) 404-6580

Flagship Store: A-57, Central Market, Lajpat Nagar 2, New Delhi, India
+91-11-4666-6444 | +91-11-29832982 | info@mlbjewels.com